

Helsingin seurakuntayhtymä
Yhteinen kirkkovaltuusto

Pöytäkirja 1/2024

Aika 25.01.2024 klo 18:00 - 22:28

Paikka Engel-sali, Seurakuntien talon 2. kerros, Kolmas linja 22 B, Helsinki

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 1	Ilmoitusasiat	6
§ 2	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	7
§ 3	Pöytäkirjan tarkastajat	8
§ 4	Esityslistan hyväksyminen	9
§ 5	Kirkko Helsingissä -strategian hyväksyminen	10
§ 6	Taloussuunnittelua ohjaavat periaatteet vuosille 2025-2030	24
§ 7	Yhteisen kirkkoneuvoston jäsenen valinta	43
§ 8	Munkkiniemen seurakuntatalon enimmäiskustannusarvion hyväksyminen sekä hankkeesta päättäminen	45
§ 9	Vuoden 2024 talousarvion 1. muutos - investointiosa	49
§ 10	Hautaustoimen päällikön viran kelpoisuusvaatimusten muuttaminen	53
§ 11	Kellokoskella sijaitsevan kiinteistön nro 858-404-3-2138 sekä kiinteistöllä sijaitsevien rakennusten myynti	59
§ 12	Kulosaaren pappila, osoitteessa Kulosaarentie 42, kiinteistön myyntipäätöksen muutos	61
§ 13	Vihdissä sijaitsevan Lammassaari niminen tila nro 927-417-3-109 myynti	64
§ 14	Oulunkylän vanhan kirkon suomenkielisen nimen muuttaminen	67
§ 15	Tuomiokapitulin päätös yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajasta vuodeksi 2024	69
§ 16	Sopimus Kirkon keskusteluavun toiminnasta 1.1.2024-31.12.2025	71
§ 17	Helsingin seurakuntien osallistava moninaisuus -ohjelma 2021-2023	73

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Vuori Wiking	puheenjohtaja	
	Perret Christoffer	varapuheenjohtaja	
	Ahonen Esa	jäsen	
	Anttila Maija	jäsen	
	Asikanius Riitta	jäsen	
	Assmann Mervi	jäsen	
	Auvinen Petteri	jäsen	
	Castrén Maaret	jäsen	
	Dahlman Riikka	jäsen	
	Frisk Sanna	jäsen	
	Halenius Outi	jäsen	
	Halla-aho Hilla	jäsen	
	Harjunpää Johanna	jäsen	
	Harms-Aalto Martina	jäsen	
	Havunen Minna	jäsen	
	Heinänen Saara	jäsen	
	Huhta Susse	jäsen	
	Jauhiainen Signe	jäsen	
	Jordas Linda	jäsen	
	Juvonen Noora	jäsen	
	Jyväsjärvi Jussipekka	jäsen	
	Karhumaa Anna	jäsen	
	Karulinna Karoliina	jäsen	
	Ketonen Satu	jäsen	
	Kivistö Jenni	jäsen	
	Koskelainen Laura	jäsen	
	Koski Marika	jäsen	
	Kukkonen Suvi	jäsen	
	Kuoppala Saara	jäsen	
	Laaksonen Petri	jäsen	
	Laine Anna	jäsen	
	Lainela Ami	jäsen	
	Lamminperä Tarja	jäsen	
	Lampilahti Maarit	jäsen	
	Laturi Panu	jäsen	
	Lehmusvirta Sanna	jäsen	
	Lehtipuu Otto	jäsen	
	Lindholm Malin	jäsen	
	Lindholm Marja	jäsen	
	Luhtanen Satu	jäsen	
	Merikukka Salla	jäsen	
	Moilanen Helena	jäsen	
	Mäkelä Emma	jäsen	
	Mäkimattila Sari	jäsen	
	Nenonen Riikka	jäsen	
	Oikkola Raija	jäsen	
	Pajunen Niklas	jäsen	
	Pakkanen Sanna	jäsen	
	Panigrahi-Herler Anne	jäsen	
	Partanen Markku	jäsen	
	Pohjolainen Tiiu	jäsen	
	Pynnönen Heikki	jäsen	
			pöytäkirjan tarkastaja

Raike-Ojanen Elina	jäsen
Raittinen Timo	jäsen
Ranta Tarja	jäsen
Ruottinen Jenni	jäsen
Salenius Jan-Anders	jäsen
Salomaa Pekka	jäsen
Sandell Torsten	jäsen
Seppälä Ilkka	jäsen
Siimeslahti Sarlotta	jäsen
Solastie Katariina	jäsen
Strandén Juhani	jäsen
Sällström Kalle	jäsen
Tervo-Hiltula Peppi	jäsen
Thurén Tiia	jäsen
Timonen Tuomas	jäsen
Tuominen Jukka	jäsen
Tuovila Siiri	jäsen
Valve Kaisa	jäsen
Voipio-Pulkki Liisa-Maria	jäsen
Vuorinen Tuulikki	jäsen
Wiikla Heidi	jäsen
Rintamäki Juha	viranhaltija
Kajander Riitta	viranhaltija
Silander Juha	viranhaltija
Forsén Stefan	Viranhaltija
Rasmus Osmo	viranhaltija
Holappa Kimmo	viranhaltija
Ollila Juha-Pekka	Viranhaltija
Linde-Raittinen Anne	tekninen sihteeri
Yliruka Nora	tekninen sihteeri
Forsén Stefan	viranhaltija
Jungner Mikael	varajäsen
Aromaa Eekku	varajäsen
Muurinen Seija	varajäsen
Kantonen Ilpo	varajäsen
Peltonen Erkka	varajäsen
Roine Suvi-Maria	varajäsen
Järvinen Ari	varajäsen
Ahokas Lari	varajäsen
Laakkonen Miriikka	varajäsen
Räikkönen Jarmo	varajäsen
Hyvärinen Pertti	varajäsen
Löija Pauli	varajäsen

pöytäkirjan tarkastaja

Poissa	Airaksinen Karin
	Grünthal Lauri
	Haili Mirka
	Heikkilä Marianne
	Hippi Juha-Pekka
	Jalovaara Ville
	Kautonen Saimi
	Manninen Katri
	Meri Otto
	Salonen Ville
	Saurama Anna
	Saxberg Mirita
	Sihvonen Juha-Pekka

Soininvaara Anna-Maria
Suomalainen Nina
Suontakanen Tapio
Tiiainen Elina
Wass Hanna

Allekirjoitukset

Wiking Vuori
puheenjohtaja

Juha Silander
sihteeri

Käsitellyt asiat

1 - 17

Pöytäkirjan tarkastus

Helsingissä 31.1.2024

Helena Moilanen
pöytäkirjantarkastaja

Kalle Sällström
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on nähtävillä seurakuntayhtymän kirjaamossa, Kolmas linja 22, Helsinki ajalla 1.2.-1.3.2024 arkipäivisin klo 9-15. Pöytäkirja julkaistaan julkisessa tietoverkossa.

Yhteinen kirkkovaltuusto § 1

25.01.2024

Ilmoitusasiat

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 1

Todettiin, että lakimiehen poissaolon vuoksi sihteerinä toimii hallintojohtaja Juha Silander.

Valtuutettu Marjukka Andersson, joka on edustanut Lauttasaaren seurakuntaa, on muuttanut seurakuntansa alueelta pois ja täten menettänyt vaalikelpoisuutensa. Hänen tilalleen valtuustokauden loppuun on kutsuttu varavaltuutettu Marika Koski.

Valtuutettu Valtteri Markula, joka on edustanut Oulunkylän seurakuntaa, on muuttanut seurakuntansa alueelta pois ja täten menettänyt vaalikelpoisuutensa. Hänen tilalleen valtuustokauden loppuun on kutsuttu varavaltuutettu Tarja Ranta.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Yhteinen kirkkovaltuusto § 2

25.01.2024

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 2

Päätösehdotus

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokouksessa oli paikalla kirkkovaltuuston 91 valtuutetusta 85 valtuutettua. Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi.

Yhteinen kirkkovaltuusto § 3

25.01.2024

Pöytäkirjan tarkastajat

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 3

Päätösehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Helena Moilanen ja Kalle Sällström.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Helena Moilanen ja Kalle Sällström.

Yhteinen kirkkovaltuusto § 4

25.01.2024

Esityslistan hyväksyminen

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 4

Päätösehdotus

Hyväksytään esityslista.

Päätös

Käsittelyn pohjaksi otettiin yhteisen kirkkoneuvoston ehdotukset esityslistan asioissa n:o 5-6 ja 8-17 sekä vaalinvalmistelijoiden ehdotus asiassa nro 7.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 9	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 5	25.01.2024

Kirkko Helsingissä -strategian hyväksyminen

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 5
392/00.01.02/2022

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää, että:

- 1) se hyväksyy Kirkko Helsingissä -strategian, jonka mukaan,
  - a) strategian visio on: Kasvava kristillinen helsinkiläinen yhteisö olla, tulla ja toimia,
  - b) neljä strategista valintaa ovat:
    - Toimimme monikielisenä hengellisenä yhteisönä,
    - Olemme merkityksellinen nuorille aikuisille,
    - Vahvistamme hyvän tekemisen verkostoja,
    - Rakennamme toivon teoilla parempaa huomista.
  - c) näkemys maailmasta ja kirkon missiosta, vision kuvaus sekä valintoihin liittyvät tavoitteet ja mittarit oheisen liitteen mukaan,
- 2) strategia on voimassa vuodet 2024 – 27.
- 3) strategian tavoitteita edistetään toimenpiteillä koko Kirkko Helsingissä, sisältäen kaikki seurakunnat ja yhteiset palvelut,
- 4) strategisista toimenpiteistä päätetään osana vuosittaista toiminta- ja taloussuunnittelua,
- 5) strategian edistymistä arvioidaan strategian mittareilla vuosittain,
- 6) strategiaa on mahdollista tarkentaa strategiakauden aikana.

Käsittely

Yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Riitta Asikanius, yhteisen kirkkoneuvoston jäsen Liisa-Maria Voipio-Pulkki, seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki, projektipäällikkö Eeva Salonen sekä pastori Lasse Mäki esittelivät asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 11 puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 9	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 5	25.01.2024

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.01.2024 § 9

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) osaltaan hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategian.

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle

2) hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategian, jonka mukaan,

3) Kirkko Helsingissä -strategian visio on: Kasvava kristillinen yhteisö helsinkiläisille olla, tulla ja toimia,

4) Kirkko Helsingissä -strategian valintoja ovat:

Valinta 1: Toimimme monikielisenä hengellisenä yhteisönä,

Valinta 2: Olemme merkityksellinen nuorille aikuisille,

Valinta 3: Rakennamme hyvän tekemisen verkostoja,

Valinta 4: Teemme toivon tekoja,

5) Kirkko Helsingissä -strategian vision kuvaus sekä valintoihin liittyvät tavoitteet ja mittarit oheisen liitteen mukaan,

6) Kirkko Helsingissä -strategia on voimassa vuodet 2024 - 27,

7) sen tavoitteita edistetään toimenpiteillä kaikissa seurakunnissa ja yhteisissä palveluissa,

8) strategisista toimenpiteistä päätetään osana vuosittaista toiminta- ja taloussuunnittelua,

9) Kirkko Helsingissä -strategiaa on mahdollista tarkentaa strategiakauden aikana

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki ja projektipäällikkö Eeva Salonen selostivat asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 32 puheenvuoroa.

Päätös

Keskustelun jälkeen esittelijä veti asian pois esityslistalta. Asia tuodaan päätettäväksi yhteisen kirkkoneuvoston ylimääräiseen kokoukseen 17.1.2024.

Yhteinen kirkkoneuvosto 17.01.2024 § 32
392/00.01.02/2022

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 9	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 5	25.01.2024

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

!) osaltaan hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategian.

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää, että:

2) se hyväksyy Kirkko Helsingissä -strategian, jonka mukaan,

a) strategian visio on: Kasvava kristillinen helsinkiläinen yhteisö olla, tulla ja toimia,

b) neljä strategista valintaa ovat:

- Toimimme monikielisenä hengellisenä yhteisönä,
- Olemme merkityksellinen nuorille aikuisille,
- Vahvistamme hyvän tekemisen verkostoja,
- Rakennamme toivon teoilla parempaa huomista.

c) näkemys maailmasta ja kirkon missiosta, vision kuvaus sekä valintoihin liittyvät tavoitteet ja mittarit oheisen liitteen mukaan,

3) strategia on voimassa vuodet 2024 – 27.

4) strategian tavoitteita edistetään toimenpiteillä koko Kirkko Helsingissä, sisältäen kaikki seurakunnat ja yhteiset palvelut,

5) strategisista toimenpiteistä päätetään osana vuosittaista toiminta- ja taloussuunnittelua,

6) strategian edistymistä arvioidaan strategian mittareilla vuosittain,

7) strategiaa on mahdollista tarkentaa strategiakauden aikana.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin 14 puheenvuoroa.

Keskustelun aikana sovittiin yksimielisesti yhteiselle kirkkovaltuustolle lähetettävien strategiadiojen ja strategiatekstin lopullisista sanamuodoista. Viimeistellyt asiakirjat lisätään pöytäkirjan liitteisiin.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Helsingin seurakuntayhtymässä on ollut käytössä jatkuvan strategian tekemisen prosessi, joka oli hyväksytty joulukuussa 2018 yhteisessä kirkkovaltuustossa. Voimassa oleva Kirkko Helsingissä -strategia on hyväksytty joulukuussa 2021 yhteisessä kirkkovaltuustossa.

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti kokouksessaan 15.6.2023 §57 muuttaa ja uudistaa Kirkko Helsingissä -strategiaprosessin, joka toteutetaan dialogissa Suomen ev.-lut.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 9	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 5	25.01.2024

kirkon ja seurakuntien omien strategioiden ja strategiaprosessien kanssa. Yhteinen Kirkko Helsingissä -strategia koskee sekä seurakuntia että yhteisiä palveluita. Dialogin tavoitteena on tarjota työntekijöille ja luottamushenkilöille mahdollisuuksia kommentoida strategian sisältöjä ja hyödyntää omaa asiantuntemustaan strategian työstämisessä. Valtuuston päätöksen mukaan uudesta Kirkko Helsingissä -strategiasta päätetään noin puolen vuoden osallistavan ja dialogisen strategiaprosessin päätteeksi vuodenvaihteessa 2023–24.

Kirkko Helsingissä 2030 -strategia vastaa kysymykseen ”miksi”. Se liittyy organisaation johtamiseen, yhteisen tavoitteen selkiyttämiseen ja sen yhteiseen työstämiseen. Tulevaisuuden suunta syntyy seurakuntien, yhteisten palveluiden ja luottamuselinten yhteistyöllä. Yhteistä Kirkko Helsingissä -strategiaa tarvitaan koko Helsinkiä koskeviin valintoihin ja toimenpiteisiin. Se on yhdistävä strategia 19 seurakunnalle ja yhteisille palveluille. Seurakuntien omat strategiat vievät maalin lähemmäs arkea ja tarkentavat toiminnan painotuksia paikallisella tasolla. Yhteinen Kirkko Helsingissä -strategia ja seurakuntien strategiat ovat samaan aikaan voimassa, ja niiden päivityksessä on mahdollista hyödyntää samoja aineistoja.

Kirkko Helsingissä -strategia perustuu dialogiin

Yhteisen strategian päämääränä on sanoittaa yhteistä tulevaisuusnäkyä, millainen tulevaisuuden halutaan olevan. Strategiaprosessin ytimenä on neljän vuoden kausi, jonka aikana strategiaa arvioidaan jatkuvasti strategian mittareiden mukaan. Strategian mittareista päätetään strategiasta päättämisen yhteydessä. Kahden vuoden kohdalla tehdään laajempi tarkastelu, jolloin on mahdollisuus suunnanmuutokseen. Strategiaprosessin aikataulu sovitetaan yhteen toiminnan, talouden ja osaamisen johtamisen suunnittelun ja seurannan kanssa.

Tavoitteena on, että tulevaisuutta suunnitellaan Helsingin seurakuntayhtymässä yhdessä seurakuntien ja yhteisten palveluiden kesken. Kirkko Helsingissä -strategia on jatkuvassa dialogissa seurakuntien strategioiden ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon strategioiden kanssa. Strategiaprosessin jatkona toiminta- ja taloussuunnittelun prosessissa tuotetaan yhteisille palveluille Kirkko Helsingissä -strategiasta johdetut toimenpidelinjaukset.

Vuoden 2024 aikana yhteinen kirkkovaltuusto päättää Kirkko Helsingissä -strategian pohjalta talouden, kiinteistöjen, henkilöstösuunnittelun ja yhteisten palveluiden sekä seurakuntien työnjaon ohjaavista periaatteista.

Pyrkimyksenä strategiaprosessissa on jatkuvan dialogin eli vuoropuhelun mahdollistaminen. Jatkuvasta viestinnästä pidetään huolta mm. erilaisten uutiskirjeiden, infojen ja sisäisen uutisoinnin välityksellä. Välineinä käytetään olemassa olevia organisaation käyttämiä toimintatapoja: esimerkiksi johdon infot, projektikatsaukset, johtajan kirje, uutiskirjeet työntekijöille ja luottamushenkilöille, Sinfo ja luottamushenkilöiden Teams sekä henkilöstölle suunnatut Tilannehuoneetiistait. Strategiamateriaaleja toimitetaan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden tutustuttavaksi heti niiden valmistuttua intranet Sinfon ja luottamushenkilöiden Teams-kanavan välityksellä, joissa kummassakin on Kirkko Helsingissä -strategiasivusto.

Kirkko Helsingissä -strategia: keskeiset havainnot toimintaympäristöstä ja kirkon missiosta

Kirkko Helsingissä -strategia sijoittuu väkimäärältään kasvavaan kaupunkiympäristöön, jossa arvojen ja maailmankatsomusten moninaisuus on

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 9	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 5	25.01.2024

arkipäivää. Ihmisten hengellisyys ja kuuluminen uskonnollisiin yhteisöihin on murroksessa: vaikutteita omaksutaan useista eri uskontoperinteistä, ja henkilökohtainen merkityksellisyys, kokemuksellisuus ja auttaminen korostuvat etenkin nuorempien sukupolvien hengellisessä ja henkisessä elämässä. Yhteisöihin liittyminen ja kiinnittyminen koetaan yhä tietoisemmiksi valinnoiksi samalla kun yksilöllisyyttä ja tasa-arvoa korostava arvomuutos heijastuu ihmisten odotuksiin uskonnollisten yhteisöjen toiminnasta ja arvomaailmasta.

Suomen evankelis-luterilaiselle kirkolle uskonnollisuuden muutos asettaa tarpeita löytää kristinuskon sanomasta ja perinteestä sisältöjä, joilla on luonteva kosketuspinta tämän ajan kysymyksiin ja ihmisten hengellisiin tarpeisiin. Strategian perustana on yhtäältä kirkon jatkuva missio tukea ja rohkaista ihmisiä elämään armollisen Jumalan yhteydessä, toisaalta pyrkimys kulkea tarvelähtöisesti ihmisten rinnalla läpi elämän ja tehdä hyvää lähimmäisenrakkauden ehdoilla. Uskomme, että kirkolla on sanomansa, osaamisensa ja verkostojensa kautta ainutlaatuinen asema rakentaa parempaa ja oikeudenmukaisempaa kaupunkia. Vahvistamme kristinuskon merkitystä elämän voimavarana ja tarjoamme ihmisille armollisen ja suoritusvapaan ympäristön hengelliseen etsintäänsä.

Kriisit ja konfliktit Suomessa ja maailmalla haastavat ihmisten käsityksiä tulevaisuudesta samalla kun yhteisöiltä odotetaan vastuullista ja läpinäkyvää toimintaa. Yhteiskunnalliseen eriarvoistumiseen, syrjäytymiseen ja mielenterveysongelmiin puuttuminen vaatii eri sektorien yhteistyötä samalla kun julkisyhteisöillä on keskeinen asema edistää ekologista, sosiaalista ja hallinnollista vastuullisuutta. Kestävän kehityksen tavoitteiden ja vastuullisuuden odotetaan näkyvän yhä vahvemmin yhteisöjen kaikessa toiminnassa. Nopeasti kehittyvä teknologia synnyttää jatkuvasti uusia ja mukautuvampia palveluita ja vaikuttaa ihmisten odotuksiin organisaatioiden tavoittavuudesta ja saavutettavuudesta.

Uskomme, että muuttuvassa maailmassa on yhä enemmän tarvetta sovinnon rakentamiselle sekä vuoropuhelulle etiikasta ja arvoista. Haluamme olla näkyvä yhteiskunnallisen arvokeskustelun osallistuja, joka edistää eri tavoin sovintoa sekä myönteistä uskonnonvapautta. Kristillinen ihmiskuva ja maailmankatsomus kutsuvat meidät puolustamaan tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta kaikkien ihmisten elämässä. Meille on tärkeää tarjota mahdollisuus erilaisten yhteisöjen muodostumiselle, jossa jokainen voi kokea tulevaisuuden kohdatuksi turvallisesti ja syrjimättömästi ja rakentaa omaa suhdettaan Jumalaan.

Kirkon työn yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteena on myönteinen muutos ihmisten ja yhteisöjen elämässä. Kirkko Helsingissä ei tee tätä työtä yksin, vaan yhä vahvemmin yhdessä seurakuntalaisten ja erilaisten yhteistyökumppanien kanssa. Vaikuttavuuteen sisältyvät keskeisesti periaatteet tiedolla johtamisesta ja juurisyiden tunnistamisesta sekä kyky tunnistaa omat ja toisten vahvuudet ja erityisosaaminen. Kumppanuudet tarjoavat myös mahdollisuuksia molemminpuoliseen oppimiseen ja kokeilevaan työn kehittämiseen.

Strategian vaiheet

Strategiaa muodostetaan neljässä vaiheessa: ymmärrys, näkemys, valinnat ja toteutus. Ymmärrys-vaiheessa keskityttiin toimintaympäristön tilannekuvaan ja analyysiin. Näkemys-vaiheessa keskityttiin tulevaisuusskenaarioihin ja vision valmisteluun: millaiseen tulevaisuuteen ohjataan Kirkkoa Helsingissä? Valinnat-vaiheessa on tarkoitus tehdä valinnat, joiden pohjalta nähdään, miten toivottuun tulevaisuuteen päästään. Tässä vaiheessa tehdään päätökset strategiasta. Toteutus-vaiheessa tehdyt valinnat toteutetaan ja niiden toteutumista arvioidaan.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 9	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 5	25.01.2024

Arviointi toteutetaan strategiapäätöksiin liittyvien mittarien avulla. Ymmärrys-, näkemys- ja valinnat-vaiheiden sisältö kuvataan alla tarkemmin. Toteutus-vaihe kuvataan strategian toimeenpano- ja seurantamallista kertovassa osiossa.

Ymmärrys

Ymmärrys-vaihe aloitettiin touko–kesäkuussa ennakoiden yhteisen kirkkovaltuuston 15.6. päätöksentekoa jo yhteisen kirkkoneuvoston toukokuun päätöksenteon pohjalta. Toukokuussa aihetta pohjustettiin kirkkoherrojen seminaarissa 15.5., yhteisen kirkkoneuvoston iltakoulussa 31.5. sekä luottamushenkilöiden kesätapaamisessa 8.6.

Ymmärrys-vaiheeseen sisältyi toimintaympäristöanalyysin laadinta sekä sen kommentointi Howspace-alustalla kesän aikana. Kommentointi oli mahdollista kaikille seurakuntaneuvostojen jäsenille, yhteiselle kirkkovaltuustolle ja kirkkoneuvostolle, kirkkoherroille sekä yhtymän johtajille ja päälliköille. Toimintaympäristöanalyysi pohjautuu ajankohtaiseen yhteiskunnalliseen tietoon, monipuoliseen tilastotietoon sekä erilaisiin kirkosta ja uskonnollisuudesta tehtyihin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto käsitteli ja kommentoi toimintaympäristöanalyysia kokouksessaan 17.8.2023. Se toimitettiin täydennettynä yhteisen kirkkovaltuuston jäsenille 31.8. iltakouluaineistona. Toimintaympäristöanalyysin johtopäätökset jaoteltiin PESTELEC-analyysin pohjalta neljään teemaan: 1. toiminnan perusta ja mahdollistajat, 2. yhteiskunnan ilmiöt, 3. ihmisten suhde kirkkoon sekä 4. kirkon rooli ja toiminta.

Näkemys

Näkemysvaihetta pohjustettiin yhteisen kirkkovaltuuston iltakoulussa 31.8., johon myös kirkkoherrat olivat kutsutut. Sen osallistajat vastasivat kysymykseen: miltä menestys näyttää Kirkon Helsingissä kannalta. Sama kysymys esitettiin henkilöstölle. Menestys-koonnin pohjalta nousi esille seitsemän näkökulmaa: 1. kasvu ja yhteisöllisyys, 2. arvojenmukaisuus, 3. sosiaalinen oikeudenmukaisuus, 4. laaja jäsenten kirjo, 5. myönteinen mielikuva kirkosta, 6. jäsenlähtöisyys sekä 7. luottamus ja toivo.

Varsinaiseen näkemysvaiheeseen siirryttiin yhteisen kirkkoneuvoston strategiaseminaarin myötä 1.–2.9. Siellä yhteinen kirkkoneuvosto syvensi skenaarioita yhteisessä työskentelyssä yhteisten palveluiden johdon kanssa. Skenaarioita tehtiin neljä: plaanaava, navigoiva, ajelehtiva ja oppoava skenaario. Plaanaavassa skenaariossa kirkko on kasvava ja ihmisiä osallistava, se vastaa helsinkiläisten tarpeisiin ja toimii aloitteellisesti yhteiskunnassa. Navigoivassa skenaariossa kirkko on jäsenmäärältään vakiintuva, se sopeuttaa toimintaansa kestäväälle pohjalle ja tavoittaa keskeiset kohderyhmänsä. Ajelehtivan skenaarion kirkko on nykytilanteeseen tyytyvä. Sillä ei ole yhtenäistä tulevaisuuden suuntaa tai kehittämisen päämäärää eikä se tee aktiivisesti valintoja. Oppoavassa skenaariossa kirkon jäsenmäärä laskee ja kirkko suuntaa toimintaansa suppeamman jäsenkunnan realiteetteihin. Skenaarioissa käytettiin viittä näkökulmaa: kirkon olemus Helsingissä, kirkko ja yhteiskunta, taloudellinen tilanne, kirkon henkilöstö ja kiinteistötilanne. Skenaarioita on käytetty pohjamateriaalina ja silmälaseina strategisen suunnan tarkastelussa.

Näkemys-vaiheeseen liittyi yhteisen kirkkoneuvoston ja kirkkoherrojen yhteinen iltakoulu 28.9. Siellä työstettiin strategian kannalta keskeisiä olettamuksia eli

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 9	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 5	25.01.2024

näkemyksiä tulevaisuudesta sekä valintakriteerejä, joita vasten strategian valintoja myöhemmin peilattiin. Työskentely jatkui Howspace-alustalla.

Yhteinen kirkkoneuvosto toimitti tulevaisuusskenaariot ja muuta strategiamateriaalia seurakuntaneuvostoille ja työntekijäkokouksille kokouksestaan 14.9. Osallistumistapojen suunnittelussa otettiin huomioon toiveet työntekijöiden osallistumisen keveydestä ja joustavuudesta sekä seurakuntaneuvoston osallistumisen ajoittumisesta lokakuulle. Seurakuntaneuvostojen osallistumistapa on rakennettu luottamushenkilöiltä saatujen toiveiden ja näkökulmien pohjalta. Osallistumistapa on seurakuntaneuvostojen kokouksessa käytävä keskustelu, jonka tulokset raportoidaan yhteiselle kirkkoneuvostolle. Seurakunta voi toteuttaa osallistumisensa toivomallaan tavalla: seurakunnan itsensä vetämänä, yhteisten palveluiden tuella tai yhteisten palveluiden vetämänä.

Sekä seurakuntaneuvostojen että työntekijäkokousten tehtävänä oli tunnistaa oheismateriaalin, seurakunnan strategian ja osallistujien oman asiantuntemuksen pohjalta keskeiset asiat, joista tulisi linjata yhteisessä Kirkko Helsingissä -strategiassa.

Kysymykset:

1. Mitkä ovat 1–3 keskeisintä asiaa, jotka vaikuttavat kaikkien Helsingin seurakuntien tulevaisuuteen?
2. Miksi juuri nämä asiat ovat mielestänne keskeisimmät?
3. (BONUS: Millaisin toimenpitein asioihin olisi mahdollista vaikuttaa?)

Vastaukset kerättiin Webropol-kyselyn avulla eli käsittely oli perinteistä lausuntokierrosta kevyempi.

Tukena työntekijäkokousten pohdintaan oli mahdollista käyttää Topaasia-peliä, johon oli räätälöity toimintaympäristöanalyysin ja muun strategiamateriaalin pohjalta Kirkko Helsingissä -strategiaa käsittelevä dialogipeli suomeksi ja ruotsiksi. Dialogipeliä käyttivät kaikki yhteisten palveluiden osastot erilaisissa tiimikokoonpanoissa sekä viisi seurakuntaa. Topaasia-pelejä pelattiin yhteensä 41. Pelinvetäjinä toimi yli 20 lähijohtajaa ja työntekijää. Topaasia-peleissä keskeisimmiksi näkökulmiksi nousivat auttamistyö, tarvelähtöisyys, arvojen eriytyminen, syrjäytyminen sekä henkilökohtainen side. Pelatuimmat kortit olivat kirkkoon kuulumisen, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, arvojen eriytyminen sekä syrjäytyminen. Kirkkoon kuulumisen -kortti pelattiin 39 kertaa, se nousi harvoin pelatuimmaksi kortiksi. Usein peleissä korostettiin lopulta sisältöasioita ja nähtiin kirkkoon kuulumisen seuraavan niihin sitoutumisesta.

Seurakuntaneuvostoja pyydettiin käsittelemään asia kokouksessaan. Niille annettiin mahdollisuus toteuttaa strategiatyöskentely joko omin voimin tai yhteisten palveluiden tukemana. Kaikki seurakuntaneuvostot toteuttivat työskentelyn ja raportoivat keskeiset strategiset asiat. Yhdeksän niistä toteutti työskentelyn omin voimin, kymmenen seurakuntaneuvostoa yhteisten palveluiden tukemana. Näissä käsittelyissä käytettiin tukena Topaasia-pelin korttien pohjalta tehtyä strategisia asioita tukevaa Mentimeter-työskentelyä. 16 seurakunnan ja kaikkien yhteisten palveluiden työntekijäkokoukset vastasivat keskeisten strategia-aiheiden kyselyyn yhteiselle kirkkoneuvostolle.

Keskeisiksi esille nousseiksi teemoiksi nousivat: merkityksellisyys ja jäsenyys, lähimmäisenrakkaus ja auttamistyö, hengellisyys ja usko, talous ja tilat sekä arvot ja dialogi. Jäsenyys ja merkityksellisyys, hengellisyys ja usko sekä talous ja tilat nousivat esille sekä seurakuntaneuvostoissa että seurakuntien ja yhteisten palveluiden työntekijäkokouksissa. Lähimmäisenrakkaus ja auttamistyö, osallisuus

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 9	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 5	25.01.2024

sekä arvot ja dialogi nousivat esille seurakuntaneuvostoissa ja seurakuntien työntekijäkokouksissa. Yhteisten palveluiden työntekijäkokoukset nostivat esille myös näkökulman helsinkiläisestä kirkosta. Tuloksia peilattiin helsinkiläisille vuonna 2022 tehtyjen 1372 haastattelun tuloksiin. Tuolloin haastattelijoina olivat työntekijät ja luottamushenkilöt. Haastatteluissa näkyi auttamistyön rooliin rinnastettava avun ja tuen toive vahvasti. Huomiota kiinnitti myös haastateltujen mielikuva Helsingin seurakunnista, joka on vahvimmin etäinen. Skenaarioihin tarkasteltuna seurakuntaneuvostojen ja työntekijöiden vastaukset painottivat kirkon yhteiskunnallisen ja hengellisen olemuksen yhteensovittamista sekä toiminnan jäsenlähtöisyyttä ja moninaisuutta. Talous-, henkilöstö- ja kiinteistökyseksiä pidettiin tärkeinä, mutta niistä puhuttiin hyvin yleisellä tasolla.

Näkemyksvaiheen sisällöistä tuotettiin pohja-aineistot yhteiselle kirkkoneuvostolle 2.11. sekä sitä kautta myös Tulevaisuuspäivään 11.11. Aineistot toimitettiin tutustuttavaksi Howspace-alustalle Tulevaisuuspäivän osallistujille jo ennen päivää. Tulevaisuuspäivään kutsuttiin kaikki luottamushenkilöt seurakuntaneuvostoista ja yhteisistä luottamuselimistä, kirkkoherrat sekä yhteisten palveluiden johtajat ja päälliköt. Päivään ilmoittautui 125 ja osallistui lopulta 114 osallistujaa. Päivän mahdollisti 16 fasilitoijaa ja teknistä henkilöä. Luottamushenkilöitä osallistui 89, työntekijöitä 25. Virtuaalisesti osallistujia oli 49, paikan päällä 65. Seurakuntaneuvostojen jäseniä osallistui 82, yhteisten luottamuselinten jäseniä 44, kirkkoherroja 15 ja yhtymän johtajia ja päälliköitä 10. Jokaisesta seurakunnasta oli vähintään kaksi, parhaimmillaan 8 osallistujaa, myös kaikista yhteisistä palveluista oli osallistujia.

Tulevaisuuspäivässä työstettiin aiempien aineistojen pohjalta strategiset oletukset – valinnat -pareja. Strategisilla oletuksilla tarkoitetaan toimintaympäristöön vaikuttavia tekijöitä ja tulkintoja, joiden pohjalta strategian valinnat tehdään. Tunnistamalla ja tiedostamalla valintoihin liittyvät oletukset parannetaan strategian luotettavuutta, vähennetään tulkinnanvaraisuutta ja ymmärretään paremmin asioiden välisiä riippuvuuksia. Strategisia oletuksia työstettiin aineistojen tuottamista viidestä näkökulmasta: hengellisyys ja usko, jäsenyys, merkityksellisyys ja osallisuus, lähimmäisenrakkaus ja auttamistyö, talous ja tilat sekä yhteiskunta, arvot ja dialogi. Tämän lisäksi oli tarjolla ns. villi kortti eli jotakin, jota ei ollut vielä noussut esille.

Keskeisinä nousivat esille seuraavat oletukset: 1. ihmiset etsivät hengellisistä yhteisöistä elämäänsä suoritusvapaata aluetta ja armollisuutta, 2. ihmisten tarpeiden kuunteleminen ja niihin reagoiminen on edellytys kirkon jäsenmäärän kasvulle, 3. enemmistö kirkon jäsenistä odottaa tulevana kohdatuksi henkilökohtaisesti kirkon toiminnassa, 4. kirkon auttamistyön rooli kasvaa yhteiskunnan arvojen koventuessa, 5. aktiivinen viestintä kirkon auttamistyöstä lisää helsinkiläisten kiinnostusta kirkkoa kohtaan, 6. talouden sopeuttamistoimet ovat välttämättömiä Kirkolle Helsingissä, 7. seurakuntayhtymän tukipalvelujen kehittäminen ja tehostaminen on tärkeää seurakuntien toimintaedellytysten kannalta, 8. yhteiskunnallisen vastakkainasettelun kasvaessa ihmiset odottavat kirkolta arvojohtajuutta, 9. kirkon suhtautuminen vähemmistöjen asemaan vaikuttaa merkittävästi kirkkoon kuulumiseen.

Tulevaisuuspäivän osallistuvat ottivat lisäksi kantaa strategian visioon kuvailemalla, millainen heidän mielestään on Kirkko Helsingissä vuonna 2030. Tulevaisuuspäivän osallistujien vastauksia saatiin 82. Niissä puhuttiin erityisesti avoimuudesta, yhteisöstä, hengellisyydestä, kohtaamisista, arvoista, yhdenvertaisuudesta sekä rakkaudesta ja lähimmäisenrakkaudesta. Myös työntekijöille tarjottiin Mentimeter-kyselyn avulla mahdollisuus ottaa kantaa strategian visioon. Heiltä saatiin vain vähän vastauksia.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 9	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 5	25.01.2024

Valinnat

Valinnat-vaiheeseen siirryttiin Tulevaisuuspäivän myötä. Seuraava työskentely aiheella oli yhteisen kirkkoneuvoston ja kirkkoherrojen yhteinen iltakoulu 30.11. Siellä työstettiin strategian valintojen määrittelyjä eli strategian painopisteitä. Valinta pitää sisällään selvästi määritellyn tavoitteen sekä mittarit, joilla tavoitteen saavuttamista voidaan todentaa. Tavoite ja mittarit ovat kytköksissä taustalla vaikuttaviin olettamuksiin, jotka perustelevat tavoitteen relevanssin ja paikkansapitävyyden. Iltakoulussa keskityttiin strategian määrittämien muutosten määrittelyyn suhteessa tavoiteltuun vaikutukseen helsinkiläisten elämässä. Taustalla oli aiempien työskentelyjen pohjalta kuvattu näkemys maailmasta sekä ihmisten ja yhteisöjen tarpeista sekä näkökulmat resursseihin ja kyvykkyyksiin, joita strategisen valinnan toteuttaminen vaatii. Työskentely jäsennettiin kuuteen teemaan aiempien vaiheiden pohjalta. Nämä teemat olivat: 1. hengellisyys / henkisyys, 2. vastuullisuus / kestävyys / eettisyys, 3. verkostomaisuus / kumppanuudet / ekosysteemi, 4. tasa-arvo / yhdenvertaisuus / oikeudenmukaisuus, 5. tulevaisuustoivo / lähimmäisenrakkaus sekä 6. näkyvyys / vaikuttavuus / markkinointi.

Työskentelyn pohjalta keskeisiksi näkökulmiksi muovautuivat läpileikkaavat viisi valintakokonaisuutta: 1. hengellisyyden kokonaisvaltainen vaaliminen toiminnan ytimessä, 2. integroiminen siiloutumisen sijaan, 3. monikäyttöisyyden ja verkostoitumisen korostaminen toimintaotteessa, 4. Kirkko Helsingissä rakentaminen turvalliseksi sovinnon tilaksi kaikille sekä 5. yhteiskunnallisesti näkyvä arvojohtajuus.

Ensimmäinen versio Kirkko Helsingissä -strategiasta esiteltiin yhteiselle kirkkovaltuustolle 14.12.23 kokouksessa. Käydyn keskustelun pohjalta strategian sisältö tarkentui strategiseksi päämääräksi sekä neljäksi valinnaksi. Nämä esiteltiin Howspace-alustalla yhteiselle kirkkovaltuustolle, yhteiselle kirkkoneuvostolle, kirkkoherroille sekä yhteisten palveluiden johtajille. Howspace-alustalla kommentointiaikaa oli 15.12.23 - 4.1.24.

Kommentointimahdollisuuteen tarttui noin puolet kohderyhmästä. Saatu palaute oli rakentavaa ja kehittävä. Yleisesti ottaen strategiasisältöä pidettiin hyvänä. Palautteessa nostettiin lisäksi esille tarve kokonaisuuden yksinkertaistamiselle ja kiteyttämiseksi sekä valintojen 3 ja 4 selkeyttämiseksi. Esimerkiksi toivottiin nuorten aikuisten kohderyhmän selkeyttämistä, monikulttuurisuuden sijaan kulttuurisesta moninaisuudesta puhumista sekä hengellisyyden ja tavoitellun yhteiskunnallisen vuoropuhelun tarkempaa määrittelyä. Lisäksi toivottiin tietoa tarkemmista toimenpiteistä.

Käyty keskustelu ja palaute on otettu huomioon Kirkko Helsingissä -strategian esitetyssä muotoilussa alla.

Näkemyksemme maailmasta ja kirkon missiosta Helsingissä

Kirkko Helsingissä -strategia sijoittuu väkimäärältään kasvavaan kaupunkiympäristöön, jossa arvojen ja maailmankatsomusten moninaisuus on arkipäivää. Ihmisten hengellisyys ja kuuluminen uskonnollisiin yhteisöihin on murroksessa. Ilmastonmuutos, kriisit ja konfliktit Suomessa ja maailmalla haastavat ihmisten käsityksiä tulevaisuudesta samalla kun kirkolta odotetaan yksiselitteisen

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 9	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 5	25.01.2024

vastuullista ja läpinäkyvää toimintaa. Nopeasti muuttuvassa maailmassa tarvitaan sovinnon rakentamista sekä vuoropuhelua etiikasta ja arvoista.

Kirkon perustehtävä eli missio voidaan sanoittaa eri aikoina ja eri paikoissa eri sanoin. Liitymme Suomen evankelis-luterilaisen kirkon Ovet auki -strategiaan: kirkon tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Määritelmä tähdentää, että pelastavan evankeliumin julistus, osallisuus, yhteisvastuu, heikoimpien puolesta puhuminen, sielunhoito, tasa-arvosta ja ihmisarvosta huolehtiminen sekä luomakunnan eheyden vaaliminen kuuluvat yhteen.

Kirkko Helsingissä -strategian visio

Kirkko Helsingissä -strategian visio vuonna 2030 on olla kasvava helsinkiläinen kristillinen yhteisö olla, tulla ja toimia.

Mitä se tarkoittaa?

Kirkko Helsingissä on kasvava ja avoin kristillinen yhteisö. Se on merkityksellinen koko kaupungille ja sen asukkaille. Toimimme verkostoissa ja luomme toivoa. Nuoret aikuiset ja eri kielitaustaiset tuntevat yhteisömme omakseen. Olemme entistä vaikuttavampia ja siten kasvattaneet jäsenyyttä ja jäsenmäärää.

Evankeliumi kutsuu meitä Jeesuksen seuraajina puolustamaan heikoimmassa asemassa olevia, rakentamaan sovintoa sekä luomaan turvallisia yhteisöjä Jumalan kohtaamiseen ja hyvän tekemiseen.

Edistämme tinkimättä tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Osallistumme rakentavan rohkeasti yhteiskunnalliseen vuoropuheluun.

Päätöksemme ja valintamme varmistavat tuleville sukupolville hyvän elämän. Toimintamme on ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja hallinnollisesti kestävä.

Strategian valinta 1: Toimimme monikielisenä hengellisenä yhteisönä

Motivaatio eli miksi valinta on meille tärkeä

Kirkko Helsingissä toimii osana kulttuurisesti moninaista ympäristöä. Haluamme tavoittaa entistä paremmin kaupungin monikielisen väestön. Rakennamme kaikkia kutsuvia kristillisiä yhteisöjä, jotka vastaavat erilaisiin hengellisiin tarpeisiin. Haluamme tukea kotoutumista ja yhteiskuntarauhaa.

Tavoitteet eli millaista muutosta tavoittelemme

- Rakennamme monikielisiä, rohkeita ja syrjimättömiä hengellisiä yhteisöjä, joissa jokainen kokee itsensä tervetulleeksi, osalliseksi ja arvostetuksi
- Lisäämme evankelis-luterilaisen kirkon kiinnostavuutta ja merkityksellisyyttä muuta kuin suomea tai ruotsia puhuvien helsinkiläisten keskuudessa
- Edistämme kristinuskon harjoittamista moniäänisesti, jotta jokainen helsinkiläinen voi rakentaa ja vaalia omaa suhdettaan Jumalaan
- Toimimme aloitteellisena vaikuttajana myönteisen uskonnonvapauden toteutumisen puolesta ja pidämme huolta, ettei uskontoa käytetä oikeuttamaan vihapuhetta tai syrjintää

Mittarit eli miten tunnistamme onnistumisemme

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 9	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 5	25.01.2024

- Muun kuin suomen- ja ruotsinkielisen toiminnan kävijämäärä
- Muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvien jäsenmäärä ja jäsenyyden muutostapahtumat
- Jäsentytyväisyys
- Kotoutumista ja yhteiskuntarauhaa edistävän toiminnan vaikuttavuus

HUOM. Mittarit on kuvattu koko kaupungin tasolla ja niitä tarkennetaan toteutusvaiheessa. Strategia tehdään todeksi toimenpiteillä yhteisissä palveluissa ja seurakunnissa. Jokaiseen toimenpiteeseen liitetään niiden tuloksia mittaavat mittarit. Vaikuttavuus syntyy pitkäaikaisesta tuloksellisesta toiminnasta.

Strategian valinta 2: Olemme merkityksellinen nuorille aikuisille

Motivaatio eli miksi valinta on meille tärkeä

15–29-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset muodostavat Helsingin seurakuntien suurimman jäsenryhmän, jonka moninaiisiin tarpeisiin emme ole kiinnittäneet riittävästi huomiota. Yhdessä nuorten aikuisten kanssa syvennämme ymmärrystä heidän hengellisyydestään ja tarpeistaan. Haluamme tunnistaa tapoja parantaa heidän elämänlaatuaan ja olla vahvemmin läsnä heidän elämässään.

Tavoitteet eli millaista muutosta tavoittelemme

- Vahvistamme kykyämme ymmärtää nuorten ja nuorten aikuisten uskonnollisuuden, arvojen ja ajattelun muutoksia ja vastata niihin erilaisin kokeiluin
- Lisäämme evankelis-luterilaisen kirkon kiinnostavuutta ja merkityksellisyyttä nuorten ja nuorten aikuisten keskuudessa
- Nostamme edelleen rippikoulun käymisen mielekkyyttä ja parannamme nuorille ja nuorille aikuisille suunnatun toiminnan vetovoimaa sitouttaaksemme heidät kirkkoon
- Olemme mukana ehkäisemässä nuorten syrjäytymistä ja tuemme heidän osallisuuttaan ja vaikuttamismahdollisuuksiaan

Mittarit eli miten tunnistamme onnistumisemme

- Nuorille ja nuorille aikuisille suunnatun toiminnan kävijämäärä
- 15–29-vuotiaiden jäsenprosentti ja sen muutos ikäluokittain
- Jäsentytyväisyys
- Nuoriin ja nuoriin aikuisiin kohdistuvan auttamistyön vaikuttavuus

HUOM. Mittarit on kuvattu koko kaupungin tasolla ja niitä tarkennetaan toteutusvaiheessa. Strategia tehdään todeksi toimenpiteillä yhteisissä palveluissa ja seurakunnissa. Jokaiseen toimenpiteeseen liitetään niiden tuloksia mittaavat mittarit. Vaikuttavuus syntyy pitkäaikaisesta tuloksellisesta toiminnasta.

Strategian valinta 3: Vahvistamme hyvän tekemisen verkostoja

Motivaatio eli miksi valinta on meille tärkeä

Kykymme tehdä hyvää kasvaa, kun toimimme aktiivisesti, tavoitteellisesti ja joustavasti erilaisissa verkostoissa hengellisten ja muiden toimijoiden kanssa. Voimme luopua siitä, mitä muut toimijat tekevät paremmin. Haluamme, että yhä

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 9	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 5	25.01.2024

useammalla helsinkiläisellä on mahdollisuus auttaa nykyisissä ja uusissa verkostoissa.

Tavoitteet eli millaista muutosta tavoittelemme

- Olemme kaupungin vaikuttavin hyvin tekemisen verkostojen mahdollistaja
- Määrittelemme kumppanuusstrategian ja syvennämme valittuja kumppanuuksia strategisiksi kehittämällä yhteistä suunnittelua ja ennakointia
- Toimimme aloitteellisena vaikuttajana laajoissa yhteiskunnallisissa kysymyksissä, kuten eriarvoisuuden ehkäisemisen, rauhan, sovinnon ja uskontodialogin puolesta
- Aloitamme uutta vain yhdessä yhteistyökumppaneiden ja osallisten kanssa

Mittarit eli miten tunnistamme onnistumisemme

- Yhteistyökumppaneiden kanssa järjestetyn toiminnan määrä
- Yhteistyökumppanivävyisyys eli yhteistyökumppanien kokemus kirkosta yhteistyökumppanina
- Verkostojen kautta tapahtuvan auttamistyön vaikuttavuus

HUOM. Mittarit on kuvattu koko kaupungin tasolla ja niitä tarkennetaan toteutusvaiheessa. Kumppanuusstrategialle nimetään omat mittarit. Strategia tehdään todeksi toimenpiteillä yhteisissä palveluissa ja seurakunnissa. Jokaiseen toimenpiteeseen liitetään niiden tuloksia mittaavat mittarit. Vaikuttavuus syntyy pitkäaikaisesta tuloksellisesta toiminnasta.

Strategian valinta 4: Rakennamme toivon teoilla parempaa huomista

Motivaatio eli miksi valinta on meille tärkeä

Ilmastonmuutos, kriisit ja sodat aiheuttavat ihmisissä huolta epävarmasta tulevaisuudesta. Luomme kristillistä tulevaisuudentoivoa, jotta ihmiset voivat olla sovinnossa itsensä, toistensa, ympäröivän luomakunnan ja Jumalan kanssa. Toivon teot läpileikkaavat kaikkea toimintaamme. Jokainen kohtaa-minen lisää toivoa ihmisten elämässä esimerkiksi jumalanpalveluksissa, vapaaehtoistoiminnassa ja arjen ympäristöteoissa. Kutsumme kaikkia rakentamaan toivon teoilla kokemusta paremmasta maailmasta.

Tavoitteet eli millaista muutosta tavoittelemme

- Teemme toivoa näkyväksi sanoilla ja teoilla
- Annamme äänen yhteiskunnan heikoimmassa asemassa oleville ja tuemme heitä kasvattamaan omaa osallisuuden kokemustaan
- Vahvistamme helsinkiläisten kokemusta oikeudenmukaisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisesta kirkossa käytännön toimin
- Toimimme ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi

Mittarit eli miten tunnistamme onnistumisemme

- Kohdattujen henkilöiden lukumäärä
- Kohtaamisten laatu
- Helsinkiläisten kokemus luottamuksesta tulevaisuuteen

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 9	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 5	25.01.2024

HUOM. Mittarit on kuvattu koko kaupungin tasolla ja niitä tarkennetaan toteutusvaiheessa. Strategia tehdään todeksi toimenpiteillä yhteisissä palveluissa ja seurakunnissa. Jokaiseen toimenpiteeseen liitetään niiden tuloksia mittaavat mittarit. Vaikuttavuus syntyy pitkäaikaisesta tuloksellisesta toiminnasta.

Suunnitelma strategian toimeenpano- ja seurantamallista

Kirkko Helsingissä -strategian toimeenpano tapahtuu osana normaalia toiminta- ja taloussuunnittelua. On tärkeä päivittää toiminta- ja taloussuunnittelun ohjeisto sekä lomakkeisto uuden strategian pohjalta. Kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että toiminta- ja taloussuunnittelun ja niitä vastaavien toimintakertomusten sanamuodot mahdollistavat raportoinnin strategian edistymisestä.

Vuoden 2024 osalta uutta strategiaa toteutetaan tarkastelemalla kuluvan vuoden toiminta- ja taloussuunnitelmia ja tunnistamalla niistä keskeisiä edistettäviä osa-alueita. Yhteisten palveluiden osalta kuluvan vuoden toiminta- ja taloussuunnitelmia päivitetään tarpeen mukaan alkuvuoden aikana.

Toiminta- ja taloussuunnitteluun linkittyvät taloussuunnittelun ohjaavat periaatteet, joista päätetään yhteisessä kirkkovaltuustossa tammikuussa 2024. Kevätkauden aikana valmistellaan strategisia tavoitteita tukevat resurssiraamit.

Muita ohjaavia periaatteita päätetään kiinteistöjen ja toimitilojen, henkilöstösuunnittelun sekä yhteisten palveluiden ja seurakuntien työnjaon osalta näihin linkittyvien projektien pohjalta vuoden 2024 aikana.

Kirkko Helsingissä -strategian toimeenpano- ja seurantamallia käsitellään kevätkauden 2024 aikana operatiivisissa kokouksissa, esimerkiksi kirkkoherrainkokouksessa, seurakuntayhtymän johtajistossa, johtoryhmässä ja päällikkökokouksessa.

On tarkoitus, että työntekijät tuntevat Kirkko Helsingissä -strategian sisällön. Ensimmäinen askel otetaan työyhteisöpäivässä tiistaina 30.1.2024, kun kaikki työntekijät on kutsuttu yhteiseen Kirkko Helsingissä -työyhteisöpäivään Mikael Agricolan kirkkoon.

Seurantaa Kirkko Helsingissä 2030 -strategian mittareista ylläpidetään työntekijöiden osalta intranet Sinfon Tilannehuone-osiossa sekä luottamushenkilöiden osalta luottamushenkilöiden Teamsissa.

Jotta strateginen suunta näkyy mahdollisimman vahvasti tulevaisuuden työssä, strategiset suuntaviivat on tärkeä ottaa huomioon erilaisissa valmisteluissa, aineistoissa ja keskusteluissa lähtien kehitys- ja suorituslisäkeskusteluista.

Suunnitelma strategian viestinnällisestä suunnittelusta sisältöjen hyväksymisen jälkeen

Strategian visuaalinen ja viestinnällinen suunnittelu etenee heti sen sisältöjen hyväksymisen jälkeen. Yhteistyössä viestintäpalveluiden kanssa etsitään tarpeen mukaan yhteistyökumppani, jonka kanssa strategialle suunnitellaan visuaalinen ilme ja sen sisällöt kiteytetään viestinnällisesti toimiviin muotoihin. Strategiasisällöt toteutetaan vastaavin tavoin vähintään suomeksi ja ruotsiksi, monikielisyyteen kiinnitetään myös erityistä huomiota.

Valmisteluvastuussa

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 9	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 5	25.01.2024

Valmistelu strategian sisältöihin on tapahtunut Tulevaisuusryhmän koordinoimana ja yhteisen kirkkoneuvoston ohjauksessa. Myös seurakuntayhtymän johtajisto ja puheenjohtajisto ovat osallistuneet valmisteluun. Koordinointivastuu valmistelusta on Tulevaisuusryhmällä:

Tulevaisuusryhmä puheenjohtajanaan yhtymänjohtaja Juha Rintamäki, jäseninä Wiking Vuori (yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja), Riitta Asikanius (yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja), Daniel Björk (kirkkoherrainkokouksen puheenjohtaja kevätkauden 2023), Elina Perttilä (kirkkoherrainkokouksen puheenjohtaja syyskaudesta 2023 lähtien), Stefan Forsén (yhteisen seurakuntatyön johtaja) sekä sihteerinään Eeva Salonen (kehittämistyön johtava asiantuntija)

Tulevaisuusryhmän työtä on mahdollistanut strategian työnrkki kokoonkutsujanaan Eeva Salonen ja jäseninään suurten strategisten projektien projektipäälliköt Katja Lehtola (Työnjako 2026), Riikka Mylly (määrärahajako ja sisäiset vuokrat) ja Anette Tolvanen (ydin- ja tukiprosessien kehittäminen; kevätkausi 2023), strategiakonsultti Lasse Mäki (syyskausi 2023) sekä yhtymänjohtajan erityisavustaja Simo Lemmetyinen.

Lapsivaikutusten arviointi

Kirkko Helsingissä -strategialla on myönteisiä lapsivaikutuksia. Tarkoitus on vahvistaa erityisesti nuorten aikuisten ja eri kieliryhmien keskuudessa kristillisyyttä. Tällä voidaan arvioida olevan vaikutuksia myös lapsiperheiden kirkkosuhteeseen. Strategiassa tavoitellaan myös erilaisia toivon ja tulevaisuuden tekoja lasten ja lasten ympärillä olevien aikuisten keskuudessa. Tämän ennakoidaan vahvistavan lasten hyvinvointia.

Lisätiedot

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki, juha.rintamaki@evl.fi

Liitteet

- 1 Kirkko Helsingissä -strategia (YKN:n hyväksymä)
- 2 Kirkko Helsingissä -strategiadiat sisältäen taustoitusta ja käyttöohjeet (YKN:n hyväksymä)

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 10	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 6	25.01.2024

Taloussuunnittelua ohjaavat periaatteet vuosille 2025-2030

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 6
595/02.00.00/2023

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää:

1) kumota yhteisen kirkkovaltuuston 9.12.2021 § 108 tekemän päätöksen kohdat 1, 4 ja 5 siltä osin, kun ne käsittelevät vuosia 2025–2030, ja korvata ne nyt käsiteltävänä olevan asian päätöskohdassa 2 päätettävillä taloussuunnittelua ohjaavilla periaatteilla vuosille 2025–2030.

2), että taloussuunnittelua ohjaavat periaatteet vuosille 2025–2030 ovat seuraavat:

- a) tilikauden jäämää ei päästetä alijäämäiseksi ja
- b) rahavaroja ei päästetä reaaliarvokorjattuna laskemaan alle 100 milj. euron (vuoden 2021 tasoon nähden).

3) todeta, että vuonna 2025 seurakuntien ja yhteisten palveluiden välinen määrärahajako perustuu yhteisen kirkkovaltuuston 9.12.2021 § 109 kohdassa 2 c tekemään päätökseen seurakuntien ja yhteisten palveluiden välisen määrärahaan suhteellisista osuuksista vuonna 2025. Toimintakuluista laskettuna vuonna 2025 seurakuntien osuus on 51,72 % ja yhteisten palveluiden osuus 48,28 %.

4) todeta, että vuodesta 2026 eteenpäin seurakuntien ja yhteisten palveluiden välisiä jako-osuuksia tarkennetaan työjaosta ja sisäisten vuokrien määräytymisestä tehtävien päätösten mukaisesti.

Käsittely

Hallintojohtaja Juha Silander esitteli asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 12 puheenvuoroa.

Käsittelyn aikana valtuutettu Anttila teki valtuutettujen Koski, Karhumaa, Juvonen ja usean muun valtuutetun kannattamana seuraavan ponsiesityksen: ”Hyväksyessään päätösesityksen valtuusto toivoo, että Yhtymän johto järjestää valtuutetuille talous- ja toimintasuunnitteluun tietoa omana kokonaisuutena.”

Puheenjohtaja päätti keskustelun.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana oli tehty ponsiesitys. Ensin päätettiin yksimielisesti hyväksyä päätösehdotuksen kohdat 1-4. Tämän jälkeen äänestettiin valtuutettu Anttilan ponsiesityksestä.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen:

Ne, jotka kannattavat ponsiesitystä äänestävät Jaa ja ne jotka eivät kannata äänestävät Ei.

Puheenjohtaja ilmoitti äänestyksen tuloksen: jaa-ääniä 77, ei-ääniä 2, tyhjää 3.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 10	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 6	25.01.2024

Valtuutettu Anttilan ponsi hyväksyttiin.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Lisäksi hyväksyttiin valtuutettu Anttilan ponsi.

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.01.2024 § 10

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää:

1) kumota yhteisen kirkkovaltuuston 9.12.2021 § 108 tekemän päätöksen kohdat 1, 4 ja 5 siltä osin, kun ne käsittelevät vuosia 2025–2030, ja korvata ne nyt käsiteltävänä olevan asian päätöskohdassa 2 päätettävillä taloussuunnittelua ohjaavilla periaatteilla vuosille 2025–2030.

2), että taloussuunnittelua ohjaavat periaatteet vuosille 2025–2030 ovat seuraavat:
a) tilikauden jäämää ei päästetä alijäämäiseksi ja
b) rahavaroja ei päästetä reaaliarvokorjattuna laskemaan alle 100 milj. euron (vuoden 2021 tasoon nähden).

3) todeta, että vuonna 2025 seurakuntien ja yhteisten palveluiden välinen määrärahajako perustuu yhteisen kirkkovaltuuston 9.12.2021 § 109 kohdassa 2 c tekemään päätökseen seurakuntien ja yhteisten palveluiden välisen määrärahajaon suhteellisista osuuksista vuonna 2025. Toimintakuluista laskettuna vuonna 2025 seurakuntien osuus on 51,72 % ja yhteisten palveluiden osuus 48,28 %.

4) todeta, että vuodesta 2026 eteenpäin seurakuntien ja yhteisten palveluiden välisiä jako-osuuksia tarkennetaan työjaosta ja sisäisten vuokrien määräytymisestä tehtävien päätösten mukaisesti.

Käsittely

Hallintojohtaja Silander selosti asiaa.
Käsittelyn aikana käytettiin yksi puheenvuoro.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Tausta

Yhteinen kirkkovaltuusto on kokouksessaan 9.12.2021 hyväksynyt Helsingin seurakuntayhtymän talouden tasapainottamisen ja toimintaedellytysten turvaamisen

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 10	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 6	25.01.2024

suunnitelman. Suunnitelma pitää sisällään päätökset toimintakatteen ja investointien maksimiarvon leikkaamisesta. Päätöksen mukaan toimintakatetta leikataan vuosina 2023, 2026 ja 2029 kahdeksan prosenttia aina edellisiin vuosiin verrattuna. Päätöksen myötä seurakuntien ja yhteisten palveluiden vuosittain käytössä olevan rahan määrä pienenee sitä enemmän mitä lähemmäs vuotta 2030 tullaan. Investointeihin (sis. kiinteistö- ja ICT-investoinnit) käytettävät varat puolestaan vähentyvät yli 50 % lähtötasoon nähden vuosina 2023-2026. Tämä vaikuttaa merkittävästi kiinteistöjen kunnossapidon mahdollisuuksiin.

Alla olevasta kuvasta näkyy yhteisen kirkkovaltuuston 9.12.2021 § 108 tekemän päätöksen tarkka sisältö.

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää:

- Helsingin seurakuntayhtymän seurakuntien ja yhteisten palveluiden yhteenlasketun kokonaismäärärahan (toimintakate) suuruudeksi seuraavaa:
  - vuodet 2023–2025: 76 554 120 euroa / vuosi
  - vuodet 2026–2028: 70 429 790 euroa / vuosi
  - vuodet 2029–2030: 64 795 407 euroa / vuosi
- , että seurakunnilla ja yhteisellä seurakuntatyöllä on nykyisen käytännön mukaisesti oikeus kumulatiivisten säästöjen kerryttämiseen ja käyttämiseen vuoden 2030 loppuun saakka. Kohdassa 1 esitetyt kokonaismäärärahat eivät sisällä mahdollista kumulatiivisten säästöjen käyttöä.
- , että tilanteessa, jossa seurakunnan tai yhteisen seurakuntatyön kumulatiiviset säästöt eivät riitä budjetoidun tai toteutuneen alijäämän kattamiseen, sovelletaan liitteessä esiteltyjä kumulatiivisen alijäämän kattamisen periaatteita.
- Helsingin seurakuntayhtymän investointien (sis. kiinteistö- ja ICT-investoinnit) vuotuisiksi nettomaksimiarvoiksi ilman sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennyksiä seuraavaa:
  - vuosi 2023: 17 400 000 euroa
  - vuosi 2024: 10 000 000 euroa
  - vuosi 2025: 9 000 000 euroa
  - vuosi 2026: 8 000 000 euroa
  - vuodet 2027–2030: 10 000 000 euroa / vuosi
- Helsingin seurakuntayhtymän sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennyksiin varattavien varojen maksimiarvoiksi seuraavaa:
  - vuosi 2023: 3 800 000 euroa
  - vuosi 2024: 4 800 000 euroa
  - vuosi 2025: 4 600 000 euroa
  - vuosi 2026: 4 600 000 euroa
  - vuosi 2027: 5 400 000 euroa
  - vuosi 2028: 4 900 000 euroa
  - vuosi 2029: 5 400 000 euroa
  - vuosi 2030: 5 200 000 euroa
- pidättää itsellään oikeuden kokonaismäärärahan suuruuden, investointien nettomaksimiarvojen sekä sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennyksiin varattavien varojen maksimiarvojen tarkistamiseen, mikäli seurakuntayhtymän taloustilanteessa tapahtuisi merkittäviä muutoksia.

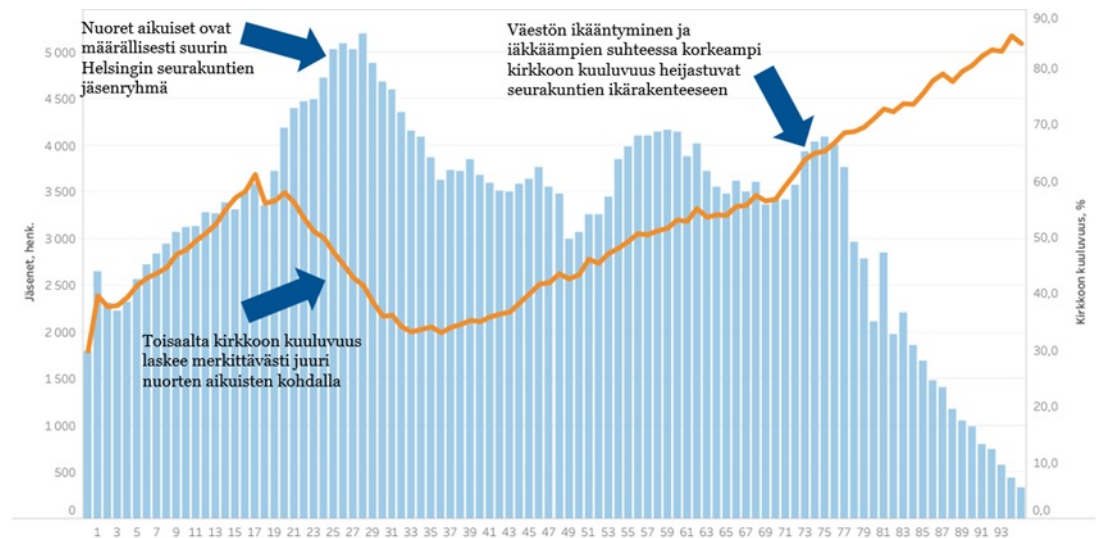
Yhteinen kirkkoneuvosto § 10
Yhteinen kirkkovaltuusto § 6

11.01.2024
25.01.2024

Kuva 1: YKV:n 9.12.2021 (§ 108) tekemä päätös koskien Helsingin seurakuntayhtymän kokonaismäärärahan (toimintakate) suuruutta, investointien nettomaksimiarvoja sekä sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennyksiin varattavien varojen maksimiarvoja vuosille 2023–2030.

Kuten päätöksen kohdasta 6 käy ilmi, suunnitelman hyväksymisen yhteydessä yhteinen kirkkovaltuusto on linjannut, että se pidättää itsellään oikeuden tehdä muutoksia tekemäänsä päätökseen, mikäli seurakuntayhtymän taloustilanne muuttuisi merkittävästi joko parempaan tai huonompaan suuntaan.

Koska kirkon toimintaa rahoitetaan pitkälti verovaroin, Helsingin seurakuntayhtymän talouden kokonaistilanteeseen vaikuttaa merkittävästi Helsingin seurakuntien jäsenyyskehitys ja edellisestä viiveellä seuraava kirkollisverotulojen kehitys. Koko 2000-luvun ajan Helsingin seurakuntien jäsenyyskehitys on ollut laskevaa. Kun vuoden 2001 lopussa Helsingissä kirkkoon kuului lähes 402 000 ihmistä, vuoden 2022 lopussa Helsingin seurakuntien jäsenmäärä oli reilut 315 000 ihmistä. Erityisesti kirkosta eroavat nuoret aikuiset, jotka ovat tulevaisuuden veronmaksajia. Voikin olettaa, että vähintään pitkällä tähtäimellä tarkasteltuna kirkollisverokertymä tulee laskemaan merkittävästi. Tähän skenaarioon pohjautuu myös yhteisen kirkkovaltuusto joulukuussa 2021 tekemä päätös.

Kuva 2: Helsingin väestö ja seurakuntien jäsenmäärä iän mukaan jaoteltuna.

Jäsenmäärän vaikutus kirkon verotuloihin ei kuitenkaan ole täysin suoraviivaista. Kuten verotuksessa yleensäkin, kirkon saamiin verotuloihin vaikuttaa erityisesti kirkkoon kuuluvien ihmisten ansioiden kehitys. Jäsenmäärän negatiivisesta kehityksestä huolimatta kirkollisveron tuotto on kasvanut viidettä vuotta peräkkäin. Työllisyyden paraneminen, viimeaikaiset palkkaratkaisut sekä eläkkeiden merkittävä kasvu ovat tukeneet hyvää kehitystä. Vähintään pitkällä aikavälillä tilanne tulee kuitenkin heikkenemään sitä mukaa, kun keski-ikäisistä ja työelämään tulevista suuri osa ei kuulu kirkkoon ja työssä oleva jäsenistö siirtyy eläkkeelle.

Taloutta ennustettaessa erityisesti lähivuodet olisi tärkeää osata arvioida mahdollisimman tarkasti – puhutaan kuluvasta vuodesta ja kolmesta, korkeintaan neljästä seuraavasta. Tämän jälkeen ennusteen tarkkuus heikkenee, varsinkin kun suunnitelman alkuvuosien ennusteet eivät koskaan osu täysin oikeaan. Tämän vuoksi pitkälle ulottuvia ennusteita tuleekin päivittää noin kahden vuoden välein.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 10	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 6	25.01.2024

Muutos vuoden 2021 tilanteesta

Helsingin seurakuntayhtymän talouden tilanne on muuttunut merkittävästi vuoden 2021 päätöksen pohjalla olleisiin arvioihin nähden. Seurakuntayhtymän verotuloennuste on parantunut selvästi vuonna 2021 käytössä olleisiin arvioihin verrattuna. Vastaavasti inflaation seurauksena henkilöstökulut ja muut toimintakulut ovat kasvaneet. Niiden oletetaan myös jatkavan kasvuaan tulevina vuosina vallitsevasta inflaatiosta ja palkankorotuspaineista johtuen. Lisäksi kiinteistöjen korjausvelka kasvaa. Tämä nostaa painetta kasvattaa kiinteistöinvestointeja enemmän kuin yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymä investointien nettomaksimiarvo mahdollistaa.

Vuoden 2024 talousarvio on saatu laadittua yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymän toimintakatteen suuruisena. Koska kustannusten nousu on merkittävää, jo nyt on tunnistettavissa huomattavan suuria haasteita vuoden 2025 talousarvion osalta. Nykyisen päätöksen mukaan kirkollisverotulon lisäys ei vaikuta toimintakatteeseen. Toisin sanoen verotulon kasvu ei ole käytettävissä toimintakulujen kasvun rahoittamiseen ilman erillistä valtuuston päätöstä.

Alla selitetään pääkohdittain ne muutokset vuoden 2021 tilanteesta, jotka ovat tuottaneet tarpeen taloussuunnittelun tarkistamiseen.

Toimintatuotot

Tavoitteena on edelleen kasvattaa toimintatuottoja nykyisestä tilanteesta noin viidellä miljoonalla vuositasolla vuoteen 2030 mennessä.

Toimintakulut

Henkilöstökuluihin tulee varata viiden prosentin vuotuinen korotus. Ainakin aivan lähivuosiksi on ennustettu suurehkoa palkkatason kasvua lähinnä korkean inflaation seurauksena. Lisäksi korotuksissa on varauduttu kirkon vallitsevan palkkakuopan korjaamiseksi tehtäviin toimenpiteisiin. Tulevat palkkaratkaisut ovat aina arvailuiden varassa. Henkilöstökulujen ennustetaan olevan vuonna 2030 n. 22,1 milj. euroa eli noin 41 % enemmän kuin vuonna 2023. Kumulatiivisesti henkilöstökulut kasvavat vuosina 2024–2030 84,2 milj. eurolla vuoden 2023 tasoon nähden.

Muihin kuluihin on varattu vuodesta 2024 alkaen inflaatiovara, oletettujen inflaatiotasojen mukaisesti. Vuonna 2022 inflaatio oli 7,1 % ja ennuste vuodeksi 2023 on noin 6,5 %. Laskelmien 1 ja 2 lähtötasona käytetään vuoden 2023 talousarvion inflaatiokorjattuja lukuja. Vuodelle 2024 lukuja on korotettu kuudella prosentilla ja vuodesta 2025 eteenpäin kolmella prosentilla. Muiden kulujen ennustetaan olevan vuonna 2030 noin 11,5 milj. euroa eli noin 27 % enemmän kuin vuonna 2023. Kumulatiivisesti muut kulut kasvavat vuosina 2024–2030 48,4 milj. eurolla vuoden 2023 tasoon nähden.

Käytännössä kaikkien syksyn 2023 talousennusteiden mukaan inflaation odotetaan palaavan vuonna 2024 noin 2,5 % tasolle ja vuonna 2025 vielä hieman laskevan. Kuitenkin tietyissä kustannuskokonaisuuksissa voidaan hintojen olettaa nousevan myös huomattavasti inflaatiota enemmän. Kolmen prosentin inflaatiovara voidaan pitää realistisena, kun seurakuntayhtymässä toteutetaan samanaikaisesti määrätietoista hankintojen johtamisen kehittämistä.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 10	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 6	25.01.2024

Missionaariin panostuksiin ja uuden kasvun toteuttamiseen on varattu taloussuunnitelmassa vuotuinen kahden miljoonan euron suuruinen määräraha.

Laskelmissa on huomioitu jo aikaisemmin päätetyt tasapainotuslismäärärahat ja määrärahat seurakuntavaalien järjestämiseksi. Lisäksi olemassa olevat säästöt on laskennallisesti ajateltu käytettäväksi vuosina 2024–2026. Tämä siksi, että näiden vaikutukset lopulliseen rahamäärään tulisivat huomioiduiksi.

Investointitasojen korottamisen myötä (kts. kohta Investoinnit) myös käyttötalouteen kohdistuu korotuspaineita. Toimintakuluihin on lisätty käytöstä poistettujen rakennusten purkukulua vuosille 2024–2026 yhteensä 3,8 milj. euroa.

Toimintakate, eli toimintaan käytettävä rahamäärä kasvaa edellä kuvattujen muutosten seurauksena vuoteen 2030 saakka keskimäärin noin 5 % vuodessa.

Kirkollisverotulot

Lokakuun loppuun mennessä vuoden 2023 kirkollisveroja on kertynyt peräti 12,4 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuoteen 2023 osuu useampia ansiotuloja kasvattavia tekijöitä – tämä selittää suurta kasvua. Eläkkeisiin tuli vuoden alusta lähes 7 % korotus ja keväällä palkkoihin 5 % korotus. Näiden arvioiminen etukäteen oli vaikeaa. Lisäksi hyvinvointialueiden perustamisiin liittynyt veroperustemuutos toi jo itsessään kasvua ansioihin ja sitä kautta verotuottoon. Elokuussa Tilastokeskus uutisoi, että koko maan palkkasumma kasvoi kesäkuussa 9 % vuoden takaisesta. Näiden seurauksena heinäkuun kirkollisverotilitys oli sekä Helsingin seurakuntayhtymälle että koko kirkolle kaikkien aikojen suurin kuukausilitys. Koko vuoden tuotoksi arvioidaan 91,0 milj. euroa.

Vuonna 2024 kirkollisverotuoton odotetaan kasvavan 2 %. Eläkkeisiin ja palkkoihin on tulossa jälleen suurehkoja korotuksia. Tällä hetkellä näyttää siltä, että seurakuntalaisten ansioiden kasvu jatkuisi ja sen seurauksena verotuotto kasvaa. Vuodesta 2025 eteenpäin verotuoton arviointi vaikeutuu. Ennusteessa on arvioitu varovaisesti vuodeksi 2025 yhden prosentin kasvu ja siitä eteenpäin nollakasvu. Ennustetta tulee varsinkin verotulon osalta tarkastella vuosittain.

Valtionrahoitus

Valtion kirkolle maksamaa valtionrahoitusta jaetaan seurakunnille kuntien asukaslukujen suhteessa. Helsingin seurakuntayhtymän osuus kasvaa hieman, koska Helsingin asukasluku kasvaa. Jakoperuste on ollut sama rahoituksen alusta, vuodesta 2016, alkaen. Taloussuunnitelmassa ei oteta kantaa jakoperusteen mahdolliseen muuttumiseen. Keskustelu jakoperusteen tarkistamiseksi on kuitenkin käynnissä. Helsingin seurakuntayhtymässä keskustelua seurataan aktiivisesti ja pyritään osallistumaan valmisteluun niin, että lopputuloksena on mahdollisimman oikea ja myös meidän näkökulmastamme hyväksyttävissä oleva jakoperuste.

Verotuskustannukset ja kirkon rahastomaksut

Nämä lakiperusteiset maksut ovat kehittyneet maltillisesti. Valtio päättää talousarviossaan verotuskustannukset veronsaajille. Kirkon rahastomaksujen tasosta päättää vuosittain kirkolliskokous. Vuoden 2024 maksuprosentit pysyvät entisellään. Suunnitelman oletuksena on, että maksut pysyvät tulevaisuudessakin entisellään. Koska maksut perustuvat kirkollisveron tuottoon, ne kasvavat hieman.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 10	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 6	25.01.2024

Rahoitustuotot- ja kulut

Kiinteistösijoitusten tuotto (vuokrat) on melko tasaista. Rahamääräisissä sijoituksissa lähtökohtana on arvon kasvattaminen. Siksi niistä saatava tuloslaskelmaan kirjattava tuotto on enemmän satunnaista. Joissakin sijoituskohteiden vaihdoksissa saadaan sijoitustuottoja. Rahoitustuotot- ja kulut on arvioitu varovaisesti ja vähän alemmalle tasolle kuin aikaisempina vuosina. Negatiiviset yllätykset halutaan välttää.

Investoinnit

Investointimäärät perustuvat kiinteistötoimen tekemiin laskelmiin nykyisten kiinteistöjen peruskorjaus- ja korjaustarpeista vuoteen 2030 saakka. Laskelma huomioi vuoteen 2030 mennessä toteutettavia kiinteistöluopumisia jo päätetyn 40 000 m²:n suuruisina. Investointien kokonaismäärä vuosina 2024–2030 on 76,9 milj. euroa yhteisen kirkkovaltuuston päättämää maksimimäärää suurempi. Tämän lisäksi investointien kasvattamisen myötä käyttötalouden toimintakuluihin on lisätty vuosille 2024–2026 käytöstä poistettujen rakennusten purkukulua 3,8 milj. eurolla (kts. kohta Toimintakulut).

Päivitetty taloussuunnitelma 2030

Edellä esitetyn perusteella seurakuntayhtymän taloussuunnitelmaa on päivitetty oleellisilta osin erityisesti parantuneen verotuoton ja -ennusteen sekä tarkistettujen sijoitustuottojen ja poistoarvion mukaisiksi. Lisäksi on otettu kantaa henkilöstömenojen ja muiden toimintamenojen oletettuun kasvuun sekä kiinteistöinvestointimenojen lisäyaspaineeseen vuoteen 2030 saakka.

Taloussuunnitelmasta on laadittu kolme laskelmaa, joista laskelma 1 on tehty yhteisen kirkkovaltuuston päättämien (YKV 9.12.2021 § 108) toimintakateleikkauksien ja investointitasojen mukaisesti. Laskelma 2:ssa toimintakatteen annetaan kasvaa vuoden 2023 lähtötasosta oletetun inflaation ja arvioitujen palkkaratkaisujen verran. Investointitasoja kasvatetaan tunnistetun tarpeen verran.

Näistä laskelmista tehtyjen johtopäätösten pohjalta on laadittu taloussuunnittelua ohjaavat periaatteet, joka esitellään myöhemmin tekstissä. Ohjaavien periaatteiden mukaisesti on laadittu laskelma 3.

Laskelmissa sarakkeen *TA 2024* luvut ovat yhteisen kirkkovaltuuston 14.12.2023 (§ 5) hyväksymän vuoden 2024 talousarvion mukaisia. Seuraavan sarakkeen *2024* luvut on laskettu kulujen todellisen kehityksen mukaan huomioiden inflaatio ja palkkakulujen laskennallinen kasvu. Laskelmissa 1 ja 2 vuodesta 2025 eteenpäin taulukossa olevat luvut on johdettu sarakkeen *2024* luvuista.

Laskelma 1: Toimintakateleikkaukset tehtyjen päätösten mukaisina

Laskelma 1 pohjautuu yhteisen kirkkovaltuuston päättämiin (YKV 9.12.2021 § 108) toimintakateleikkauksiin ja investointitasoihin.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 10
Yhteinen kirkkovaltuusto § 6

11.01.2024
25.01.2024

Vuosi	TA 2024	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Toimintatuotot	19,9	19,5	19,5	21,0	21,0	21,0	23,0	23,0
Henkilöstökulut	-56,7	-57,1	-60,0	-63,0	-66,1	-69,4	-72,9	-76,5
Muut toimintakulut	-43,4	-45,7	-47,1	-48,5	-49,9	-51,4	-53,0	-54,6
Missionaariset panostukset		-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Kulujen kasvun kompensointitarve		9,3	13,5	21,8	26,2	31,1	39,7	44,2
Energialisämääräraha								
Tasapainotuslisämääräraha		-1,4	-1,4					
Seurakuntavaalit				-0,9				-1,0
Säästöjen käyttö (laskennallinen)		-1,5	-1,5	-1,5				
Toimintakate	-80,2	-78,9	-78,9	-73,0	-70,8	-70,7	-65,1	-66,9
Kirkollisvero	89,6	92,8	93,7	93,7	93,7	93,7	93,7	93,7
vuosimuutos	-1,5 %	2,0 %	1,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Valtion rahoitus	13,4	13,5	13,8	14,0	14,2	14,2	14,3	14,4
Verotuskulut	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,5	-1,5	-1,5	-1,6
KKR-maksu	-5,5	-5,5	-6,0	-6,1	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2
KER-maksu	-4,2	-4,2	-4,6	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Sijoituskiinteistöjen nettotuotto	7,6	7,6	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Sijoitussalkun nettotuotto	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Rahoitustuotot ja -kulut, nto	9,6	9,6	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Vuosikate (arvonalennus ei huomioitu)	21,4	26,0	24,6	30,5	32,7	32,8	38,5	36,8
Poistot	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5
Tilikauden tulos (arvonalennus ei huomioidu)	12,8	17,5	16,1	22,0	24,2	24,3	30,0	28,3
Tilinpäätössiirrot	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Tilikauden yli/alijäämä	13,4	18,0	16,6	22,5	24,7	24,8	30,5	28,8
Investointimenot, kiinteistöt	-12,5	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0	-10,5	-10,5	-10,5
Investointimenot, hautustoimi	-1,5							
Investointimenot, ICT	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Investointimenot yhteensä	-15,0	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0	-11,5	-11,5	-11,5
Lainojen lyhennykset	-2,8	-4,8	-4,6	-4,6	-5,4	-4,9	-5,4	-5,2
Investointitulot	3,0	3,0	4,0	5,0	3,0	1,5	1,5	1,5
Rahavarat - milj. euroa	199,5	204,2	215,2	233,0	250,3	268,2	291,3	312,9

Taulukko 1: YKV:n säästöpäätösten (12/2021) mukaan tehty laskelma Helsingin seurakuntayhtymän talouden kehityksestä vuoteen 2030.

Rivillä "Kulujen kasvun kompensointitarve" on kuvattu se euromäärä, jonka verran toimintakuluja tulisi tosiasiallisesti pystyä leikkaamaan yhteisen kirkkovaltuuston päättämien toimintakatetasojen saavuttamiseksi, kun henkilöstökulut ja muut toimintakulut lähtökohtaisesti nousevat edellä esitetyllä tavalla. Mikäli mitään rakenteellisia muutoksia ei tehtäisi, olisivat kulut vuonna 2030 44,2 milj. euroa suuremmat kuin yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymä toimintakatetaso. Vuosien 2024–2030 kumulatiivinen toimintakateylitys olisi tällöin peräti 185,8 milj. euroa.

Laskelma 1 osoittaa, että valtuuston tekemiä toimintakate- ja investointitasoja sekä lainojen lyhennysten maksimiarvoja noudattamalla rahavarat kasvaisivat 120,0 milj. eurolla vuoden 2030 loppuun mennessä, vuoden 2023 lopun oletettuun tilanteeseen verrattuna.

Laskelma 2: Vuoden 2023 kulutaso inflaatiokorjattuna + investointitasot korotettuina vuoteen 2030 saakka

Laskelmassa 2 toimintakateen annetaan kasvaa vuoden 2023 lähtötasosta oletetun inflaation ja arvioitujen palkkaratkaisujen verran. Investointitasoja kasvatetaan tunnistetun tarpeen mukaisesti.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 10
Yhteinen kirkkovaltuusto § 6

11.01.2024
25.01.2024

Vuosi	TA 2024	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Toimintatuotot	19,9	19,5	19,5	21,0	21,0	21,0	23,0	23,0
Henkilöstökulut	-56,7	-57,1	-60,0	-63,0	-66,1	-69,4	-72,9	-76,5
Muut toimintakulut	-43,4	-45,7	-47,1	-48,5	-49,9	-51,4	-53,0	-54,6
Missionaariset panostukset		-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Energialisämääräraha								
Tasapainotuslisämääräraha		-1,4	-1,4					
Seurakuntavaalit				-0,9				-1,0
Käytöstä poistettujen rakennusten purkukulu		-0,1	-2,9	-0,8				
Säästöjen käyttö		-1,5	-1,5	-1,5				
Toimintakate	-80,2	-88,3	-95,2	-95,6	-97,0	-101,8	-104,8	-111,1
Kirkollisvero	89,6	92,8	93,7	93,7	93,7	93,7	93,7	93,7
<i>vuosimuutos</i>	<i>-1,5 %</i>	<i>2,0 %</i>	<i>1,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>
Valtion rahoitus	13,4	13,5	13,8	14,0	14,2	14,2	14,3	14,4
Verotuskulut	-1,4	-1,5	-1,5	-1,5	-1,6	-1,6	-1,6	-1,7
KKR-maksu	-5,5	-5,5	-6,0	-6,1	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2
KER-maksu	-4,2	-4,2	-4,6	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Sijoituskiinteistöjen nettotuotto	7,6	7,6	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Sijoitussalkun nettotuotto	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Rahoitustuotot ja -kulut, nto	9,6	9,6	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Vuosikate (arvonlennus ei huomioitu)	21,4	16,6	8,2	7,8	6,4	1,7	-1,3	-7,5
Poistot	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5
Tilikauden tulos (arvonlennus ei huomioidu)	12,8	8,1	-0,3	-0,7	-2,1	-6,8	-9,8	-16,0
Tilinpäätössiirrot	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Tilikauden yli/alijäämä	13,4	8,6	0,2	-0,2	-1,6	-6,3	-9,3	-15,5
Investointimenot, kiinteistöt	-12,5	-18,5	-20,4	-27,0	-13,8	-23,5	-22,3	-23,3
Investointimenot, hautaustoimi	-1,5	-1,4	-1,2	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Investointimenot, ICT	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Investointimenot yhteensä	-15,0	-20,9	-22,6	-29,0	-15,8	-25,5	-24,3	-25,3
Lainojen lyhennykset	-2,8	-2,6	-2,7	-2,3	-2,7	-2,5	-2,5	-2,5
Investointitulot	3,0	3,0	4,0	5,0	3,0	1,5	1,5	1,5
Rahavarat - milj. euroa	199,5	189,0	175,8	157,3	148,2	123,4	96,8	63,0

Taulukko 2: Laskelma Helsingin seurakuntayhtymän talouden kehityksestä vuoteen 2030 ilman säästötoimia.

Laskelmassa lainojen lyhennyksiin varattavat varat on päivitetty vastaamaan nykytilannetta. Sen mukaisesti lainojen lyhennysten kokonaismäärä vuosina 2024–2030 on 17,1 milj. euroa yhteisen kirkkovaltuuston päättämää maksimimäärää (laskelma 1) pienempi. Näin ollen vuosina 2024–2030 laskelman 2 investointien ja lainojen yhteissumma on 59,8 milj. euroa suurempi kuin laskelmassa 1. Pysyvien vastaavien (kiinteistöt) myyntitulo-olettamiin ei ole tehty muutoksia laskelmaan 1 verrattuna.

Laskelmassa 2 esitetty toiminta johtaa tilanteeseen, jossa tilikauden jäämä on ylijäämäinen vuosina 2024 ja 2025, tasapainossa vuonna 2026 ja siitä eteenpäin alijäämä kasvaa kiihtyvää vauhtia. Vuonna 2029 vuosikatekin kääntyy alijäämäiseksi.

Johtopäätökset: Taloussuunnittelun keskeiset periaatteet vuodesta 2025 alkaen

Helsingin seurakuntayhtymän taloustilanne on tällä hetkellä vakaa. Vahva verotulokertymä antaa seurakuntayhtymälle mahdollisuuden jossain määrin vastata kasvaneeseen investointitarpeeseen, mikä pitää sisällään kiinteistöinvestoinnit, IT-investoinnit, investoinnit osaamisen kehittämiseen ja uuden kasvun mahdollistamiseen. Tärkeää on myös huomata, että kirkon tehtävä ei

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 10	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 6	25.01.2024

lähtökohtaisesti ole lisätä varallisuuttaan, eikä tehdä ylimitoitettuja säästötoimenpiteitä.

Vallitseva inflaatiotasoa ja palkankorotuspaineet ovat niin huomattavat, että on syytä ottaa käyttöön yhteisen kirkkovaltuuston leikkauspäätöksessä mukana ollut linjaus, joka mahdollistaa päätöksen muuttamisen taloustilanteen olennaisesti muuttuessa. Seurakuntayhtymän ja sen seurakuntien toiminta lamaantuisi käytännössä täysin, jos toimintakuluja leikattaisiin 21,8 milj. eurolla vuoden 2026 alusta alkaen, vuoden 2023 jo merkittävästi leikattuun talousarvioon nähden.

Tehdyn leikkauspäätöksen muuttamista tukee myös se tosiasia, että verotulokertymäennusteet ovat nyt huomattavasti korkeammalla tasolla kuin vuonna 2021, kun leikkauspäätökset tehtiin.

Vallitsevassa vakaassa taloustilanteessa on kuitenkin samalla äärimmäisen tärkeää suunnata katse tuleviin vuosiin ja vuosikymmeneihin. Tulevaisuuteen sisältyy erittäin paljon haasteita. Kirkollisverotulojen voi arvioida heikentyvän ja inflaation ja palkankorotuspaineiden nostavan kustannuksia. Samalla seurakuntayhtymän korjausvelka on huomattavan suuri.

Laskelman 2 mukaisella kulu- ja henkilöstörakenteella ja investointimäärällä päädyttäisiin tilanteeseen, jossa noin 67 % Helsingin seurakuntayhtymän nykyisistä rahavaroista (noin 129,9 milj. euroa) käytettäisiin vuoden 2030 loppuun mennessä. Tämä tarkoittaisi, että rahavarat vähenisivät vuoden 2030 loppuun mennessä 63,0 milj. euroon, eli selvästi alle yhteisen kirkkovaltuuston joulukuussa 2021 asettaman 100 milj. euron alarajan. On hyvä huomata, että vuoden 2021 talousnäkymät olivat nykyistä heikommat. Tällainen menettely murentaisi pahasti seurakuntayhtymän vakavaraisuutta, joka tällä hetkellä on hyvä.

Tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaaminen edellyttää vahvaa priorisoimista. Tulee pohtia, mitä tehdään, missä tehdään ja kuinka paljon rahaa käytetään. On myös tärkeää miettiä, mistä olemme valmiita luopumaa. Kiinteistöt muodostavat yhden Helsingin seurakuntayhtymän merkittävimmistä kulueristä. Tämän vuoksi korjaus- ja peruskunnostusinvestointien määrä tulee pitää kohtuullisena ja kiinteistöjen korjausvelka minimoida. Tämä edellyttää kiinteistöluopumisten määrän lisäämistä aiemmin päätetystä 40 000 neliömetristä.

Taloussuunnittelun lähtökohdaksi tulee ottaa se, että tilikauden jäämää ei päästetä alijäämäiseksi. Kirkollisverotulojen tulee siis riittää toiminnan rahoittamiseen. Lisäksi rahavaroja ei päästetä reaaliarvokorjattuna laskemaan alle 100 milj. euron. Tämän ylittäviä rahavaroja voidaan käyttää investointien rahoittamiseen.

Edellä esitetystä on johdettu **kaksi** Helsingin seurakuntayhtymän vuotuista **taloussuunnittelua ohjaavaa keskeistä periaatetta** vuosille 2025–2030:

- **tilikauden jäämää ei päästetä alijäämäiseksi ja**
- **rahavaroja ei päästetä reaaliarvokorjattuna laskemaan alle 100 milj. euron** (vuoden 2021 tasoon nähden).

Näitä periaatteita noudattamalla Helsingin seurakuntayhtymän taloutta voidaan suunnitella joustavasti vastaamaan kulloinkin vallitsevaa talouden tilannetta. Samalla turvataan seurakuntayhtymän rahavarojen säilyminen myös tulevaisuudessa.

Laskelma 3: Ohjaavien periaatteiden mukainen laskelma

Yhteinen kirkkoneuvosto § 10
Yhteinen kirkkovaltuusto § 6

11.01.2024
25.01.2024

Laskelma 3 on muodostettu noudattamaan ohjaavia periaatteita, jolloin tilikauden jäämä on vuodesta 2026 alkaen nolla euroa. Ohjaavia periaatteita seuraavan laskelman mukaan rahavarat vähenevät niin, että vuonna 2030 ne ovat 143 milj. euroa, joka on 100 milj. euroa reaaliarvokorjattuna vuoden 2021 tasoon nähden. On kuitenkin hyvä huomioida, että nyt tehtävä päätös koskee vain talousarviota ohjaavia periaatteita, ei niistä taulukkoon 3 johdettuja tämän hetkiseen arvioon perustuvia lukuja.

Vuosi	TA 2024	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Toimintatuotot	19,9	19,5	19,5	21,0	21,0	21,0	23,0	23,0
Henkilöstökulut	-56,7	-57,1	-60,0	-62,9	-65,2	-65,8	-67,5	-67,5
Muut toimintakulut	-43,4	-45,7	-47,1	-48,4	-49,2	-48,7	-49,0	-48,1
Missionaariset panostukset		-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Energialisämääräraha								
Tasapainotuslisämääräraha		-1,4	-1,4					
Seurakuntavaalit				-0,9				-1,0
Käytöstä poistettujen rakennusten purkukulu		-0,1	-2,9	-0,8				
Säästöjen käyttö		-1,5	-1,5	-1,5				
Toimintakate	-80,2	-88,3	-95,2	-95,4	-95,4	-95,5	-95,5	-95,6
Kirkollisvero	89,6	92,8	93,7	93,7	93,7	93,7	93,7	93,7
<i>vuosimuutos</i>	<i>-1,5 %</i>	<i>2,0 %</i>	<i>1,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,0 %</i>
Valtion rahoitus	13,4	13,5	13,8	14,0	14,2	14,2	14,3	14,4
Verotuskulut	-1,4	-1,5	-1,5	-1,5	-1,6	-1,6	-1,6	-1,7
KKR-maksu	-5,5	-5,5	-6,0	-6,1	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2
KER-maksu	-4,2	-4,2	-4,6	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Sijoituskiinteistöjen nettotuotto	7,6	7,6	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Sijoitussalkun nettotuotto	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Rahoitustuotot ja -kulut, nto	9,6	9,6	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Vuosikate (arvonalennus ei huomioitu)	21,4	16,6	8,2	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Poistot	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5
Tilikauden tulos (arvonalennus ei huomioidu)	12,8	8,1	-0,3	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Tilinpäätössiirrot	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Tilikauden yli/alijäämä	13,4	8,6	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investointimenot, kiinteistöt	-12,5	-12,9	-14,2	-18,8	-9,6	-16,4	-15,5	-16,2
Investointimenot, hautaus toimi	-1,5	-1,0	-0,9	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Investointimenot, ICT	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Investointimenot yhteensä	-15,0	-14,9	-16,1	-20,5	-11,3	-18,1	-17,2	-17,9
Lainojen lyhennykset	-2,8	-2,6	-2,7	-2,3	-2,7	-2,5	-2,5	-2,5
Investointitulot	3,0	3,0	4,0	5,0	3,0	1,5	1,5	1,5
Rahavarat - milj. euroa	199,5	195,0	188,4	178,6	175,6	164,6	154,3	143,4

Taulukko 3: Keskeisten periaatteiden mukaan laadittu laskelma Helsingin seurakuntayhtymän talouden kehityksestä vuoteen 2030.

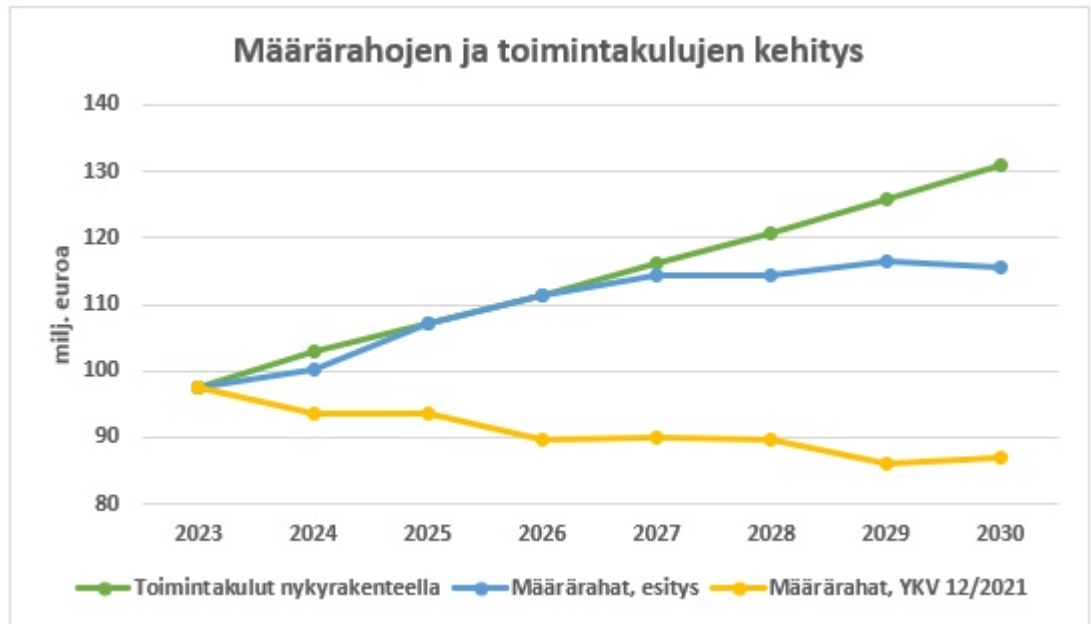
Laskelman sarakkeen TA 2024 luvut ovat yhteisen kirkkovaltuuston 14.12.2023 (§ 5) hyväksymän vuoden 2024 talousarvion mukaisia. Sarakkeiden 2024 ja 2025 luvut perustuvat henkilöstökulujen osalta 5 % kasvuun ja toimintakulujen osalta ne ovat inflaatiokorjattuja. Vuodesta 2026 eteenpäin taulukko on muodostettu niin, että tilikauden jäämä on nolla.

Laskelman 3 mukaisesti seurakuntien ja yhteisten palveluiden käytössä on yhteisen kirkkovaltuuston voimassa olevaan talouspäätökseen (laskelma 1) verrattuna merkittävästi enemmän toimintamäärärahoja. Nykyrakenteella toimintakulujen kasvu olisi kustannustason noususta johtuen kuitenkin vielä tätäkin suurempaa, kuten kuva 3 osoittaa.

Yhteinen kirkkoneuvosto
Yhteinen kirkkovaltuusto

§ 10
§ 6

11.01.2024
25.01.2024

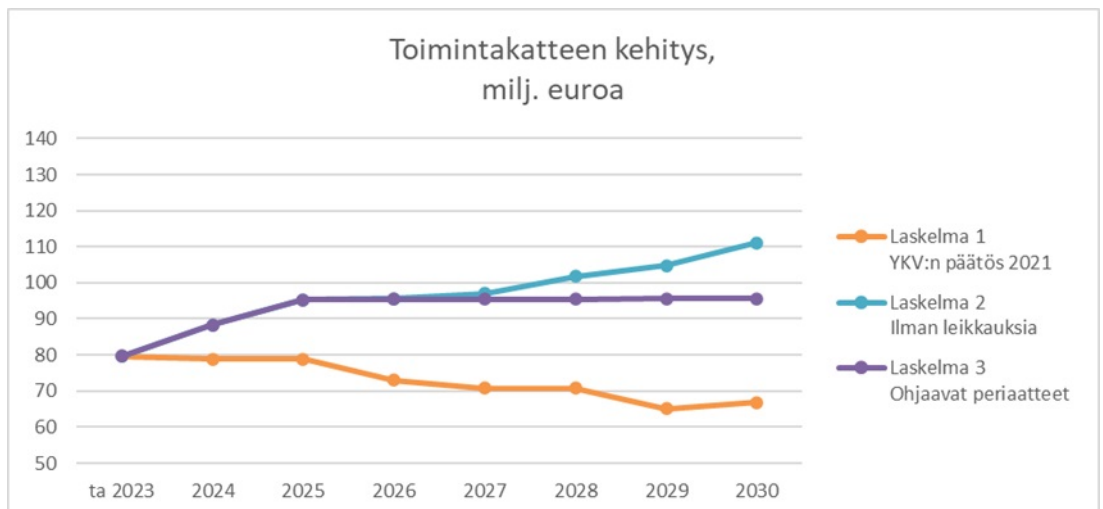

Kuva 3: Nykyrakenteeseen perustuvien toimintakulujen kasvu verrattuna laskelmaan 3 perustuvaan määrärahaesitykseen sekä YKV:n voimassa olevaan talouspäätökseen.

Arvio toimintakatteen (kokonaismääräraha) kehittymisestä vuoteen 2030 asti

Taulukossa 3 esitetään tämän hetken tilanteeseen perustuva laskelma Helsingin seurakuntayhtymän talouden kehityksestä vuoteen 2030 asti, kun seurataan taloussuunnittelua ohjaavia periaatteita. Mitä pidemmälle nykyhetkestä mennään, sitä varmemmin talouden kehitys poikkeaa taulukossa esitetystä.

Yhteisen kirkkovaltuuston tämänhetkiseen päätökseen (9.12.2021 § 108, laskelma 1) verrattuna taloussuunnittelua ohjaavien periaatteiden soveltaminen (laskelma 3) kasvattaa nykytilanteeseen pohjautuvan arvion perusteella seurakuntien ja yhteisten palveluiden käytössä olevaa määrärahaa eli toimintakatetta vuoteen 2030 seuraavasti:

Kuva 4: Toimintakatteen muutos laskelmissa 1, 2 ja 3.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 10	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 6	25.01.2024

Käyttötalouden osalta taloussuunnittelu on sidottu tilikauden jäämään, jota ei ole tarkoitus päästää alijäämäiseksi. Merkittävimmin toimintaan käytettävien rahojen eli toimintakatteen määrään vaikuttaa kirkollisverotulojen kehitys. Mikäli verotulot tulevat kehittymään tässä arvioitua paremmin, voidaan toimintaan käyttää rahaa nykyrakennetta vastaava määrä ja päinvastoin, mikäli kirkollisverotulokehitys on nyt arvioitua pienempää, käytettävää rahaa on vähemmän.

Taloussuunnittelua ohjaavat periaatteet antavat Helsingin seurakuntayhtymälle ja sen seurakunnille ja yhteisille palveluille aikaa sopeuttaa taloutensa tilanteeseen, jossa kirkollisverotulot eivät enää kasva niin, että toimintakuluja olisi mahdollista kasvattaa inflaatiota vastaavaa määrää. Kuten kuva 4 osoittaa, tämän hetken arvion mukaan olemme tuossa tilanteessa vuoden 2026 jälkeen.

Aiempaan yhteiseen kirkkovaltuuston päätöksen verrattuna toimintakate muuttuu vuosittain verotulojen kehittymisen mukaan. Tämä aiheuttaa väistämättä jossain määrin vaihtuvuutta ja ennakoimattomuutta seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahoihin. Toisaalta edellä kuvattujen periaatteiden mukaan tehtävä taloussuunnittelu mahdollistaa sen, että toimintaan käytettävä raha seuraa joustavasti seurakuntayhtymän taloudellista tilannetta. Tällöin toiminnasta ei säästetä liikaa suhteessa seurakuntayhtymän kulloiseenkin taloudelliseen tilanteeseen.

Yhteisessä kirkkovaltuustossa 14.12.2023 käydyssä lähetekeskustelussa nostettiin esille huoli toimintamäärärahojen heilahtelusta verotulojen muuttuessa ja kysyttiin, pitäisikö tätä varten olla olemassa jokin säätelymekanismi. Valmistelussa asiaa on tarkasteltu ja tehty laskelmia useista eri näkökulmista.

Lähtökohtaisesti verotuotto on hyvin stabiilia, ja muutokset suuntaan tai toiseen ovat pieniä. Vuosi 2023, jolloin verotulojen kasvu on ollut historiallisen suurta, on selvä poikkeus vallitsevasta trendistä. Tuolloin verotulojen kasvu on johtunut pääasiassa verotettavien ansiotulojen (palkat ja eläkkeet) aikaisempaa suuremmasta kasvusta. Tämän lisäksi veroperustemuutos on tuonut pienen veroprosenttikorotuksen. Tilanteen odotetaan normalisoituvan jo vuodesta 2024 eteenpäin.

Nyt päätettäviä periaatteita noudatetaan kaikissa tilanteissa, ja varsinainen talousarvio tehdään aina kulloinkin vallitsevan tilanteen mukaisesti menojen kasvua tarkkaan hakiten. Missään tilanteessa määrärahat eivät voi kasvaa enempää kuin verotulojen kehitys antaa myöten. Mikäli verotulot sen mahdollistavat, menot (henkilöstökustannukset ja muut kulut) voivat kasvaa korkeintaan inflaatiota ja palkankorotuksia vastaavan määrän. Vastaavasti jos verotulot heikkenevät, menojen tulee pienentyä vastaamaan niitä.

Jos verotuotto on menokehitystä parempaa, sen seurauksena syntynyttä ylijäämää on mahdollista käyttää esimerkiksi investointeihin tai jättää säästöön.

Taloussuunnittelua ohjaavat periaatteet eivät estä ylijäämäisen talousarvion tekemistä. Alijäämäisen talousarvion tekeminen ei sen sijaan ole mahdollista. Kaikkineen on hyvä huomioida, että nyt tehtävä päätös koskee taloussuunnittelua ohjaavia periaatteita, ei laskelmassa 3 esitettyjä tulevien vuosien lukuja.

Koska taloustilanteen muutoksia on vaikea arvioida etukäteen, kaikissa tilanteissa taloussuunnittelua ohjaavia periaatteita aukottomasti tukevan säätelymekanismin luominen luominen on osoittanut huomattavan haastavaksi tehtäväksi. Erilaisia skenaarioita pohdittaessa on tullut selväksi, että on hyvin mahdollista, että etukäteen lukkoon lyöty säätelymekanismi ei toimi tai se toimii tarkoitustaan vastaan.

Edellä esitetyistä syistä johtuen valmistelijoiden näkemys on, että etukäteen päätettyä tai määriteltyä menojen kasvua rajoittavaa mekanismia ei tarvita.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 10	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 6	25.01.2024

Toimintakatteen jakautuminen eri toimijoiden välillä

Seurakuntien ja yhteisten palveluiden välistä rahanjakoa on viimeksi tarkasteltu Rohkeasti yhdessä -työskentelyn yhteydessä vuosina 2019–2022. Työskentelyn tuloksena yhteinen kirkkovaltuusto päätti (9.12.2021 § 109) kasvattaa seurakuntien prosenttiosuutta suhteessa yhteisiin palveluihin vuosina 2023–2025 seuraavasti:

	2022	2023	2024	2025
	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
Seurakunnat	53,18 %	54,40 %	54,90 %	55,40 %
Yhteiset palvelut	44,86 %	43,50 %	43,00 %	42,50 %
Tarveharkintainen määräraha	1,96 %	2,10 %	2,10 %	2,10 %
Yhteensä €	100 %	100 %	100 %	100 %

Taulukko 4: Toimintakatteen jakautuminen seurakuntien ja yhteisten palveluiden välillä aiempien päätösten mukaisesti vuosina 2022–2025.

Samalla, kun taloussuunnittelua on tarkennettu ohjaavien periaatteiden näkökulmasta, on tehty uudet laskelmat toimitakatteen jakautumisesta eri toimijoiden kesken.

Määrärahan jakautuminen seurakuntien ja yhteisten palveluiden välillä

Seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahojen jakosuhteen lähtökohtana ovat vuoden 2025 määrärahojen suhteelliset jako-osuudet. Määrarahajajaossa otetaan lisäksi huomioon vuosittain muuttuvat kertaluonteiset kulut, kuten seurakuntavaalit ja käytöstä poistettujen rakennusten purkukulut, sekä muut yhteiset kustannukset. Nämä vaikuttavat siihen, miten prosentuaaliset osuudet jakautuvat vuosittain.

Jäljempänä esitettävässä taulukossa 5 seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahojen keskinäinen suhde vastaa taulukossa 4 esitettyjä prosentuaalisia jako-osuuksia. Poikkeuksena ovat vuodet, jolloin yhteisten palveluiden määräraha pitää sisällään myös seurakuntavaalien budjetin.

Seurakuntien ja yhteisten palveluiden jako-osuudet on laskettu vuoden 2024 tilanteen pohjalta. Vuonna 2024 seurakuntien toimintakulut (vähennettynä sisäisillä tuotoilla ja mahdollisella säästöjen käytöllä) ovat 48,551 milj. euroa ja yhteisten palveluiden toimintakulut 46,231 milj. euroa. Tämä muodostaa 97,9 % jaettavasta toimintakulujen kokonaismäärästä. Tästä seurakuntien osuus on 51,22 % ja yhteisten palveluiden osuus 48,78 % ilman toimintatuottoja.

Yhteisen kirkkovaltuuston päätöksen (YKV 9.12.2021 § 109) mukaisesti seurakuntien jako-osuus kasvaa ja yhteisten palveluiden jako-osuus pienenee vuosittain 0,5 %-yksikköä vuosina 2023–2025 (näkyvät taulukossa 4). Taulukon 5 laskelmassa on huomioitu yhteisen kirkkovaltuuston päätöksen mukainen 0,5 %-yksikön siirto yhteisiltä palveluilta seurakunnille vuosien 2024 ja 2025 välissä. Siirto on tehty verratessa toisiinsa seurakuntien ja yhteisten palveluiden toimintakuluja (henkilöstökulut ja muut toimintakulut). Tällöin seurakuntien uusi osuus toimintakuluista on 51,72 % ja yhteisten palveluiden 48,28 %.

Siirto olisi mahdollista tehdä myös toimintakatetta vertaamalla. Tämä on kuitenkin epäedullisempaa seurakunnille. Toimintakatetta vertailtaessa seurakuntien määrärahakehys olisi vuodesta riippuen 50 000–100 000 euroa pienempi kuin toimintakuluja vertailtaessa.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 10	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 6	25.01.2024

Edellä kuvatun vuoden 2025 määrärahaajaon katsotaan olevan nykyisellä työnjaolla se, jolla yhteisten palveluiden on mahdollista hoitaa nykyisiä tehtäviään. Tästä syystä taulukon 5 laskelma seurakuntien ja sisäisten palveluiden määrärahaajaosta perustuu vuosien 2026-2030 osalta vuoden 2025 mukaiseen määrärahaajakoon. Mikäli Työnjako 2026 -projektin tuloksena seurakuntien ja yhteisten palveluiden välistä työnjakoa muutetaan, seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahaajako muuttetaan vastaavassa suhteessa. Sama koskee myös sisäisten vuokrien kehittämistä: mikäli osa tilojen kustannuksista tulee yhteisesti katettavaksi, määrärahaajako tulee tarkastella samassa suhteessa.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
SRK						
Toimintatuotot	6,4	6,9	6,9	6,9	7,5	7,5
Toimintakulut	54,5	56,7	58,4	58,4	59,4	58,9
Tasapainotuslisämääräraha	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
YHTEENSÄ	-49,540	-49,835	-51,490	-51,511	-51,911	-51,414
<i>%-osuus</i>	<i>52,83 %</i>	<i>53,07 %</i>	<i>53,95 %</i>	<i>53,95 %</i>	<i>54,34 %</i>	<i>53,80 %</i>
YHTEISET PALVELUT						
Toimintatuotot	13,1	14,1	14,1	14,1	15,5	15,5
Toimintakulut	50,9	52,9	54,5	54,5	55,5	55,0
Energialisämääräraha	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Seurakuntavaalit	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	1,0
YHTEENSÄ	-37,772	-39,703	-40,348	-40,367	-40,006	-40,542
<i>%-osuus</i>	<i>40,28 %</i>	<i>42,28 %</i>	<i>42,27 %</i>	<i>42,28 %</i>	<i>41,88 %</i>	<i>42,42 %</i>
MUUT						
Missionaariset panostukset	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Tarveharkintainen määräraha	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Käytöstä poistettujen rakennusten purkukulu	2,9	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0
YHTEENSÄ	-6,458	-4,358	-3,608	-3,608	-3,608	-3,608
<i>%-osuus</i>	<i>6,89 %</i>	<i>4,64 %</i>	<i>3,78 %</i>	<i>3,78 %</i>	<i>3,78 %</i>	<i>3,78 %</i>
Toimintakate	-93,769	-93,895	-95,446	-95,486	-95,525	-95,564

Taulukko 5: Toimintakatteen jakautuminen eri toimijoiden kesken vuosina 2025–2030.

Jako-osuuksia tarkasteltaessa on hyvä huomata, että seurakuntien ja yhteisten palveluiden kustannuksista merkittävä osa kohdistuu seurakuntiin. Asiaa on tarkasteltu keväällä 2023 yhteisen kirkkovaltuuston toiveesta. Työskentelyn pohjalta on laadittu kustannuspuu (*jaettu valtuutetuille paperimuodossa pöydille kokouksessa 26.10. ja neuvoston jäsenille sähköpostitse 2.11. kokoukseen*), josta käy ilmi kulujen todellinen jakautuminen seurakuntien ja yhteisten palveluiden kesken vuonna 2022. Taustatietona alla oleva taulukko 6, joka osoittaa, miltä määrärahojen jako seurakuntien ja yhteisten palveluiden välillä näyttäisi kulujen todellisen jakautumisen perusteella tehtynä.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 10	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 6	25.01.2024

	2023	2025
Seurakunnat		
Toimintakate	-68,226	-79,689
%-osuus	87,75 %	84,98 %
Yhteiset palvelut		
Toimintakate	-7,920	-7,622
%-osuus	10,19 %	8,13 %
Muut		
Toimintakate	-1,608	-6,458
%-osuus	2,07 %	6,89 %
YHTEENSÄ	-77,754	-93,769

Taulukko 6: Seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahajako kustannuspuun mukaan tarkasteltuna.

Tarveharkintainen määräraha sekä määrärahat missionaarisiiin panostuksiin ja käytöstä poistettujen rakennusten purkamiseen

Seurakuntien ja yhteisten palveluiden kehysmäärärahojen lisäksi toimintakate pitää sisällään tarveharkintaisen määrärahan, määrärahan missionaarisiiin panostuksiin sekä määrärahan käytöstä poistettujen rakennusten purkukuluihin. Esityksessä tarveharkintaisen määrärahan euromäärä pysyy vuoden 2021 päätöksen tasossa ollen 1,6 milj. euroa. Tarveharkintainen määräraha on tarkoitettu turvaamaan seurakuntien ja yhteisten palveluiden jatkuvaa kehitystoimintaa. Tällöin voidaan vastata tarvittavaan toiminnan uudistamiseen. Taustalla on Rohkeasti yhdessä -työskentelyn Toimintaedellytysten turvaamissuunnitelman asiantuntijaryhmän esitys, jonka mukaan Yhteinen kirkkoneuvosto voi myöntää seurakunnalle tai yhteisten palveluiden osastolle anomuksesta määrärahaa tietyn kehityshankkeen tai -projektin toteuttamiseen tai yllättävän, ennalta arvaamattoman menoerän kattamiseen. Määrärahoista osoitetaan varoja myös seurakunnissa ja yhteisissä palveluissa toteutettaviin diakoniatyön projekteihin. Mallilla korvataan talousarvioon aiemmin sisältyneet kehittämismääräraha ja diakoniamääräraha.

Missionaarisiiin panostuksiin varataan esityksessä 2 milj. euroa. Määräraha on uusi ja sillä tavoitellaan kirkon työn vahvistamista Kirkko Helsingissä -strategian mukaisesti. Se on tarkoitettu erityisesti perustyön määräaikaiseen tukemiseen. Määrärahan avulla pyritään vahvistamaan kirkon läsnäoloa helsinkiläisten keskuudessa ja kirkon perustehtävää strategian painopisteiden toteuttamisessa. Toiminnan arviointi tapahtuu strategian mittariston kautta. Vuosille 2024–2026 esityksessä on varattu määräraha käytöstä poistettujen tilojen purkamiseen esityksessä yhteensä 3,8 milj. euroa. Tämä tukee Helsingin seurakuntayhtymän tilojen vähentämisen ja niistä luopumisen tavoitetta. Yhteinen kirkkovaltuusto tulee käsittelemään näitä määrärahoja myöhemmin keväällä 2024.

Kiinteistö- ja hautaustoimen investoinnit

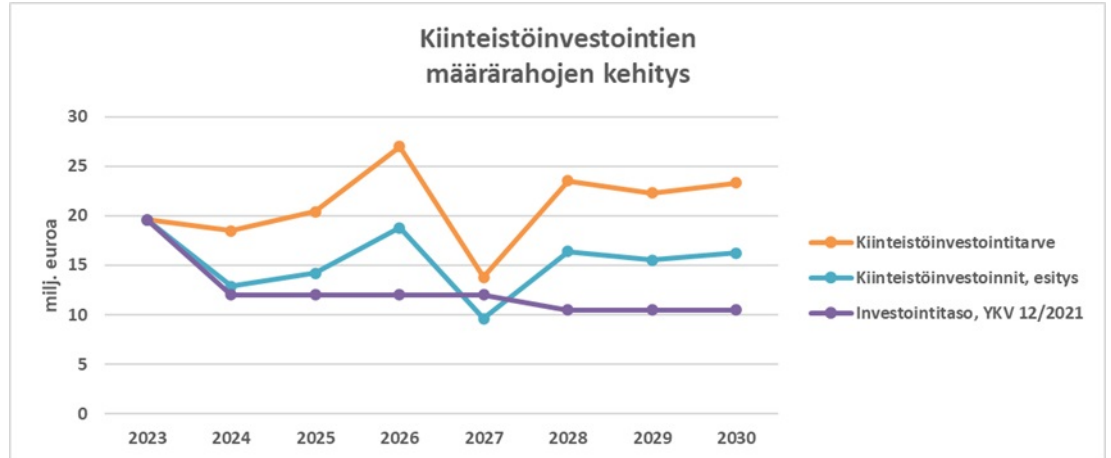
Päätöksessään Helsingin seurakuntayhtymän kokonaismäärärahan määrästä vuosille 2023–2030 yhteinen kirkkovaltuusto on myös päättänyt investointien nettomaksimiarvoista samalle ajalle (9.12.2021 § 108). Helsingin seurakuntayhtymässä on paljon ylläpidettävää ja korjattavaa rakennuskantaan. Venäjän hyökkäystä Ukrainaan seurannut inflaatio on nostanut rakentamisen hintaa

Yhteinen kirkkoneuvosto § 10
Yhteinen kirkkovaltuusto § 6

11.01.2024
25.01.2024

entisestään. Korjausten lykkääminen ei pienennä investointien tarvetta, usein päinvastoin. Investointeihin varattujen määrärahojen määrä onkin osoittautunut riittämättömäksi investointitarpeeseen nähden, kuten kuva 5 osoittaa.

Kuva 5: Kiinteistöinvestointien määrärahojen kehitys vuosina 2023–2030.

Verotulojen kasvamisen myötä myös rakennusinvestointeihin käytettävän määrärahan määrää on mahdollista tarkastella uudestaan. Taloussuunnittelua ohjaaviin periaatteisiin pohjaava esitys mahdollistaisi tämän hetkisten talousnäkymien perusteella investointimäärärahojen kasvattamisen enintään n. 29,4 milj. eurolla valtuuston päättämään tasoon verrattuna. Tämä tarkoittaisi keskimäärin n. 4,2 milj. euron lisäpanostusta investointeihin vuosittain. Investointimäärärahoissa ei huomioida inflaation vaikutuksia.

Investointeihin varattavan määrärahan lopullinen enimmäissuuruus määräytyy siten, että seurakuntayhtymän rahavarojen määrää ei päästetä reaaliarvokorjattuna laskemaan alle 100 milj. euron vuoden 2021 tason mukaan laskettuna.

Yhteisen kirkkoneuvoston valmistelussa on käyty keskustelua myös Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistökannan kokonaisratkaisusta. Viime vuosina on tehty seurakuntakohtaisia ja yhteisten palveluiden osastoittain olevia kiinteistötarpeeseen perustuvia päätöksiä. Tällöin seurakunnat eivät ole voineet ottaa kantaa kokonaistilanteeseen, eikä ole voitu varmistua ehkä riittävästi siitä, että yksittäiset ratkaisut ovat vuosikymmenten päähän kokonaisuutta tarkasteltaessa oikeita.

Asiasta on syytä käydä ensi vuoden alussa keskustelu Helsingin seurakuntayhtymän seurakuntien ja yhteisten palveluiden kanssa. Mikäli löytyy valmiutta tehdä koko Helsinkiä koskeva kiinteistökannan kokonaisratkaisu, auttaa se päättämään sellaisesta ratkaisusta, joka ottaa huomioon koko Helsinkiä koskevat tarpeet kirkollisille toimitiloille.

Vuosittainen talouden kehittymisen tarkastelu

Helsingin seurakuntayhtymän vuosittainen talouden suunnittelu tehdään tässä esitettyjä taloussuunnittelun keskeisiä periaatteita (tilikauden jäämää ei päästetä alijäämäiseksi sekä rahavaroja ei päästetä reaaliarvokorjattuna laskemaan alle 100 milj. euron) noudattaen. Talousarvion laatiminen alkaa maaliskuussa talousarvioketysten määrittelyllä ja niistä päättämällä. Tätä ennen päivitetään seuraavaa vuotta koskevat verotulo- ja inflaatioennusteet. Verotulojen kehityksen

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 10	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 6	25.01.2024

suunta saattaa muuttua nopeastikin. Tämän vuoksi tuottoja ja kuluja on tarpeen tarkastella vuosittain.

Mikäli yhteinen kirkkovaltuusto päättäisi jonain vuonna korottaa kirkollisveroprosenttia, valtuuston on tuossa yhteydessä syytä harkita, onko korotuspäätöksellä vaikutusta jo seuraavan vuoden määrärahoihin.

Kirkollisveron kehityksen suuntaan vaikuttavat erilaiset talouden suhdanteet, kuten ansioiden kehitys (merkittävin) ja inflaatio. Viime vuosina kirkollisverokehityksen suunta on vaihdellut kasvun ja taantumien välillä, mikä on vaikeuttanut seurakuntatalouden suunnittelua. Siksi pitkälle ulottuvien talousennusteiden tekeminen ei ole järkevää. Jo vähäinenkin virheellinen näkemys verotulojen kehityksen suunnasta voi johtaa merkittävästi erilaiseen arvioon seurakuntayhtymän talouden tilasta tulevina vuosina.

Myös investointeihin varattavaa määrärahaa tarkastellaan vuosittain, vaikka investoinnit käytännössä usein ulottuvatkin usean vuoden ajalle. Taloustilanteen muuttuessa suunniteltua investointiohjelmaa saatetaan joutumaan muuttamaan. Myös kiinteistöjen luopumisesta saatavien myyntitulojen toteutumisen ennakointi on vaikeaa, kiinteistömarkkinoilla tapahtuvista suhdannevaihteluista johtuen.

Asian käsittely ja aikataulu

Talouden kokonaiskuvan kehittämiseen liittyvää valmistelua on tehty syksyn 2023 aikana yhteisen kirkkoneuvoston johdolla talouspalveluissa sekä Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen projektissa. Valmisteluun liittyen yhteinen kirkkoneuvosto on pitänyt syksyn aikana aiheesta iltakoulun yhdessä kirkkoherrojen kanssa. Myös Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen projektin ohjausryhmää on kuultu. Yhteinen kirkkovaltuusto ja yhteinen kirkkoneuvosto ovat käyneet asiasta lähetekeskustelun.

Asiaan liittyvä käsittely ja sen aikataulu on esitelty alla olevassa taulukossa.

Päivämäärä	Toimielin	Asia
28.9.2023	Iltakoulu, YKN ja kirkkoherrat	Päivitetyn talouden kuvan läpikäyminen, yhteinen keskustelu jatkotoimista
24.10.2023	Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen ohjausryhmä	Päivitetyn talouden kuvan merkitseminen tiedoksi
30.11.2023	YKN	Taloussuunnittelua ohjaavat periaatteet, lähetekeskustelu
14.12.2023	YKV	Taloussuunnittelua ohjaavat periaatteet, lähetekeskustelu
11.1.2024	YKN	Taloussuunnittelua ohjaavat periaatteet, lopullinen käsittely, asian lähettäminen YKV:lle
25.1.2024	YKV	Taloussuunnittelua ohjaavat periaatteet, asiasta päättäminen

Taulukko 7: Asian käsittely eri toimielimissä.

Yhteisen kirkkoneuvoston iltakoulussa 28.9.2023 yhteisen kirkkoneuvoston jäsenille ja kirkkoherroille esiteltiin taloussuunnittelun ajankohtaisia näkymiä vuoteen 2030 asti ulottuvalla ajanjaksolla. Keskustelussa nousi esiin muun muassa tyytyväisyys siihen, että faktat ovat nyt tiedossa, sekä tarve pitkäjänteiseen suunnitteluun ja sen välitarkasteluun. Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen ohjausryhmä puolestaan merkitsi valmistelun tiedoksi 24.10.2023 olleessa kokouksessaan.

Yhteinen kirkkoneuvosto ja yhteinen kirkkovaltuusto ovat käyneet asiasta lähetekeskustelut. Yhteisen kirkkovaltuuston lähetekeskustelussa nostettiin esille, että kokonaisuus on laaja ja vaatii perehtymistä. Se katsoo sekä taakse päin aiempiin päätöksiin että eteenpäin ja tulevaisuuteen. Taloussuunnittelua ohjaavat periaatteet ovat kuitenkin tärkeitä, koska niiden tavoitteena on pitää talouden pohja

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 10	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 6	25.01.2024

terveenä. Esille tuli kysymys mahdollisesta periaatteisiin liitettävästä katosta tai leikkurista tilanteessa, jossa verotulot kasvavat ja laskevat merkittävän paljon. Esille nostettiin myös mahdollisuus ylijäämien käyttämisestä kiinteistöinvestointeihin. Lähetekeskusteluiden evästyksen on otettu huomioon asian lopullisen päätösesityksen valmistelussa.

Lapsivaikutusten arviointi

Taloussuunnittelun tekeminen ohjaavien periaatteiden pohjalta mahdollistaa Helsingin seurakuntayhtymän talouden suunnittelun niin, että se vastaa joustavasti kulloinkin vallitsevaa talouden tilannetta. Verokertymän ollessa hyvä myös seurakuntien ja yhteisten palveluiden työtä on mahdollista resurssoida tämän hetkisiä päätöksiä edemmän. Tämä vaikuttaa positiivisesti lapsiin kohdistuvan työn tekemisen mahdollisuuksiin.

Toisaalta ohjaavien periaatteiden noudattaminen turvaa seurakuntayhtymän rahavarojen säilymisen myös tulevaisuudessa. Tämä mahdollistaa päättäjien niin halutessa rahalliset panostukset lapsiin kohdistuvan työn tekemiseen myös aikana, jolloin verotulojen voi olettaa olevan nykyistä matalammat.

Lisätiedot

Yhtymän johtaja Juha Rintamäki, p 050 593 1944, juha.rintamaki@evl.fi

Hallintojohtaja Juha Silander, p. 040 563 9709, juha.silander@evl.fi

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, p.050-566 6989, osmo.rasimus@evl.fi

Taluspäällikkö Pasi Pernader, p. 050 479 6380, pasi.perander@evl.fi

Projektipäällikkö Riikka Myllys, p. 050 574 9679, riikka.myllys@evl.fi

Jakelu

Äänestystiedot

Taloussuunnittelua ohjaavat periaatteet vuosille 2025-2030

Liitteet

3 Äänestystiedot

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 6	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 7	25.01.2024

Yhteisen kirkkoneuvoston jäsenen valinta

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 7
432/00.00.02/2023

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää

- 1) myöntää eron Satu Ketoselle yhteisen kirkkoneuvoston jäsenyydestä 26.1.2024 alkaen
- 2) valita yhteiseen kirkkoneuvostoon uuden varsinaisen jäsenen Satu Ketosen tilalle jäljellä olevaksi yhteisen kirkkoneuvoston toimikaudeksi 26.1.2024 alkaen.

Käsittely

Vaalinvalmistelijoiden varapuheenjohtaja Torsten Sandell esitti vaalinvalmistelijoiden yksimielisenä ehdotuksena, että Raija Olkkola Oulunkylän seurakunnasta valitaan yhteisen kirkkoneuvoston varsinaiseksi jäseneksi ja henkilökohtaisena varajäsenenä jatkaa Lasse Halme jäljellä olevaksi yhteisen kirkkoneuvoston toimikaudeksi 26.1.2024 alkaen.

Päätös

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti

- 1) myöntää eron Satu Ketoselle yhteisen kirkkoneuvoston jäsenyydestä 26.1.2024 alkaen
- 2) valita yhteiseen kirkkoneuvostoon Raija Olkkolan uudeksi varsinaiseksi jäseneksi jäljellä olevaksi yhteisen kirkkoneuvoston toimikaudeksi 26.1.2024 alkaen.

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.01.2024 § 6

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää:

- 1) myöntää eron Satu Ketoselle yhteisen kirkkoneuvoston jäsenyydestä 26.1.2024 alkaen.
- 2) valita yhteiseen kirkkoneuvostoon uuden varsinaisen jäsenen Satu Ketosen tilalle jäljellä olevaksi yhteisen kirkkoneuvoston toimikaudeksi 26.1.2024 alkaen.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin kolme puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 6	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 7	25.01.2024

Selostus

Oulunkylän seurakunnan jäsen Satu Ketonen on 16.12.2023 lähettämällään viestillä anonut eroa yhteisen kirkkoneuvoston jäsenyydestä vuoden 2024 alusta alkaen.

Seurakuntayhtymän hallintosäännön mukaan rovastikunnan valtuutetut tekevät ehdotuksen yhteisen kirkkovaltuuston vaalinvalmistelijoille yhteisen kirkkoneuvoston jäsenten valinnasta.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander, juha.silander@evl.fi

Jakelu

Satu Ketonen
Raija Olkkola

Liitteet

4 Satu Ketonen eroanomus luottamustehtävästä

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 377	14.12.2023
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 8	25.01.2024

Munkkiniemen seurakuntatalon enimmäiskustannusarvion hyväksyminen sekä hankkeesta päättäminen

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 8
594/03.03.01/2023

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää
1) hyväksyä hankkeen enimmäiskustannusarvioksi 9,6 milj. euroa (sis. alv.) hintatasossa 113/10.2023 Haahtela-indeksi, josta vuodelle 2024 kohdistuu noin yksi miljoonaa euroa, vuodelle 2025 noin 4,0 ja vuodelle 2026 noin 4,6 miljoonaa euroa,
2) oikeuttaa yhteisen kirkkoneuvoston valitsemaan peruskorjauksen urakoitsijan ja käynnistämään Munkkiniemen seurakuntatalon peruskorjaustyöt, kun edellytykset lupien ja rahoituksen puolesta ovat kunnossa.

Käsittely

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus esitteli asiaa.
Käsittelyn aikana käytettiin 2 puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 14.12.2023 § 377

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että yhteinen kirkkovaltuusto päättää

1) hyväksyä hankkeen enimmäiskustannusarvioksi 9,6 milj. euroa (sis. alv.) hintatasossa 113/10.2023 Haahtela-indeksi, josta vuodelle 2024 kohdistuu noin yksi miljoonaa euroa, vuodelle 2025 noin 4,0 ja vuodelle 2026 noin 4,6 miljoonaa euroa,
2) oikeuttaa yhteisen kirkkoneuvoston valitsemaan peruskorjauksen urakoitsijan ja käynnistämään Munkkiniemen seurakuntatalon peruskorjaustyöt, kun edellytykset lupien ja rahoituksen puolesta ovat kunnossa.

Käsittely

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus selosti asiaa.
Käsittelyn aikana käytettiin 1 puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 377	14.12.2023
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 8	25.01.2024

Selostus

Yleistä

Munkkiniemessä sijaitseva Munkkiniemen seurakuntatalo, toimisto- ja asuintilat ja erillinen kellotorni piha-alueineen ovat vuonna 1954 arkkitehti Pauli Salomaan laatimien suunnitelmien mukaan valmistunut kokonaisuus. Munkinpolun puolella sijaitsee kirkkosali ja Tiilipolun puolella asuinrakennussiipi, jossa on myös seurakunnan toiminnallisia tiloja. Asunnot sijaitsevat siipirakennuksen toisessa kerroksessa ja asuntoja on kolme. Seurakuntatalon erillinen kellotapuli sijaitsee Munkinpolun ja Tiilipolun kulmauksessa.

Seurakuntataloa ei ole suojeltu kirkkolain nojalla eikä myöskään asemakaavalla. Seurakuntatalon ympäristössä on edelleen voimassa vanha rakennusaikainen asemakaava vuodelta 1951.

Nykyinen tilanne ja korjaustoimet

Kohteen kunnosta on tehty vuosien aikana selvityksiä ja tutkimuksia. Laajimmat selvitykset painottuvat vuoden 2023 kesään, jolloin tehtiin rakennusosien ja julkisivujen kuntotutkimukset, taloteknisten LVV- järjestelmien kuntotutkimukset sekä haitta-aineselvitykset.

Rakennus saavuttaa vuonna 2024 70-vuoden iän ja on teknisen peruskorjauksen tarpeessa monilta rakennusosiltaan, hallinto-, kerho- ja aputiloiltaan sekä talo- ja av-tekniikoiltaan. Kiinteistö on myös osin epäkäytännöllinen nykyiseen käyttöön puuttuvine hisseineen, sisäyhteyksineen sekä esteettömyys- ja valaistusratkaisuiltaan. Rakennuksessa on sen valmistumisen jälkeen tehty vuonna 1998 osittainen peruskorjaus ja 2013 pieniä tilamuutoksia, mutta tehdyistä toimenpiteistä huolimatta, rakennuksen tekniikka ja useat rakennusosat ovat tulleet teknisen käyttöikänsä päähän. Vuonna 2022 valmistuivat vesikattojen korjaustyöt, jotka on huomioitu tulevassa peruskorjauksessa.

Seurakuntatalon julkisivut ovat pääosin tiiltä ja siipiosa terastirappausta. Alkuperäiset julkisivut ovat säilyneet suhteellisen hyvin, mutta niissä on todettu ongelmia mm. tiiliverhoilun tuulettumattomuudessa.

Tehtävän peruskorjauksen tarkoituksena on saattaa tilat sekä tekniset järjestelmät vastaamaan paremmin nykyaikaisia olosuhde-, energiatehokkuus- ja ympäristövaatimuksia, viranomaismääräykset huomioon ottaen. Peruskorjaus suunnitellaan ja toteutetaan museoviranomaisten valvonnassa. Tavoitteena on toteuttaa rakennuksen käyttäjille tulevaa käyttöä hyvin palvelevat toimitilat useiksi vuosikymmeniksi eteenpäin kunnioittaen rakennuksen luonnetta ja alkuperäisratkaisuja. Kiinteistön esteettömyyden ja käytettävyyden parantamiseksi tehdään tarvittavat toimenpiteet.

Kirkkorakennuksen kokonaisala (bruttoala) on 1 326 brm². Kiinteistön tilavuus on 5 964 m³.

Lausunnot ja luvat

Korjaustöille tulee hakea Museoviraston lausunto, koska seurakuntatalon käyttöönotosta on kulunut yli 50 vuotta. Lupa-asiakirjat jätetään vuoden 2024 kesän aikana ja tarkoituksena on saada lainvoimainen rakennuslupa ennen hankkeen urakkakilpailutusta vuodenvaihteessa 2024/2025.

Toteutusmuoto ja maksuperusteet

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 377	14.12.2023
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 8	25.01.2024

Hankkeeseen toteutuksen urakkamuodoksi on ajateltu kokonaisurakkaa, jossa valittu urakoitsija toimii pääurakoitsijana ja lainsäädännön tarkoittamana päätoteuttajana ja vastaa koko hankkeen toteutuksesta päätetyllä ja sovitulla kustannusrakenteella.

Kokonaisurakka sisältää kaikki rakennus- ja talotekniset työt (putki-, ilmanvaihto-, sähkötyöt) ns. tilaajan täydellisiin suunnitelmiin perustuen, tarjottuun kokonaishintaan ilman indeksi- ja valuuttasidonnaisuutta.

Hankekustannukset

Enimmäiskustannusarvio on 9,6 milj. euroa (sis. alv. 24 %), 113/10.2023 hintatasossa. Kustannusarvio pitää sisällään energiatehokkuuden parantamistoimenpiteitä kuten maalämmön rakentamisen kiinteistöön. Arviossa on varauduttu kohtuudella mahdollisiin yllättäviin lisä- ja muutostöihin ja rakennuttajan kustannuksiin. Kustannusarvio ei sisällä mahdollisia rahoituskuluja tai korkoja.

Hankekustannukset tarkentuvat suunnittelun edetessä ja urakkatarjousten saamisen jälkeen urakoitsijan valinnasta myöhemmin tehtävässä esittelyssä.

Hankkeen riskit

Hankkeen kaikkia riskejä on kartoitettu ja huomioitu tekemällä ennakkoon useita selvityksiä ja tutkimuksia rakennuksen rakennusosien ja taloteknisten järjestelmien kunnosta sekä haitta-aineiden esiintymisestä. Tästä huolimatta korjaus- ja purkutöiden yhteydessä voi aina paljastua yllätyksiä, joihin yritetään varautua lisä- ja muutostyövarauksella budjetissa. Kriittisimmät kohdat ovat alapohjan betonirakenteiden korjausten laajuus, paljastuvat ennakoimattomat haitta-aineet, salaojitus, piha-alueen piharakenteiden korjaukset ja uudet sähköistykset alueilla sekä seinä-, välipohja- ja lattiarakenteiden avaukset ympäri rakennusta. Tällaisten keskikokoisten peruskorjaushankkeiden markkinat pääkaupunkiseudulla ovat tällä hetkellä tilaajan kannalta myönteiset. Tämä tarkoittanee toimijoiden suurempaa kiinnostusta hankkeeseen ja parempaa tarjoushalukkuutta.

Aikataulu

Hankkeen kokonaissuunnittelu on tarkoitus kilpailuttaa vuoden 2024 alussa ja toteutussuunnitelmat valmistuvat urakkalaskentaa varten vuoden 2024 loppuun mennessä. Urakoitsijan valintaan liittyvät urakkakyselyt, neuvottelut ja sopimusasiat ajoittuvat vuoden 2025 alkutalveen. Jos kaikki sujuvat suunnitelmien mukaan, niin varsinaiset rakennustyöt kohteessa voisivat alkaa kesäkuussa 2025. Hankkeen rakentamiseen varattu aika on 14 kk.

Lapsivaikutusten arviointi

Munkkiniemen seurakuntaneuvosto on tehnyt 8.11.2023 kokouksessaan lapsivaikutusten arviointia seuraavasti:

Munkkiniemen kirkon korjauksen ajan kirkko on suljettu ja siellä järjestetyt lapsille ja nuorille suunnatut tilaisuudet täytyy siirtää Munkkivuoren kirkkoon tai muihin tiloihin. Seurakunnan toiminnan jatkuminen Munkkivuoren kirkolla tarjoaa mahdollisuuden tarkastella iltapäivätoiminnan jatkamista suunniteltua pitempään.

Peruskorjaus tulee parantamaan merkittävästi päiväkerho- ja partiolaisten tiloja Munkkiniemen tulevassa kirkossa. Esteettömyyden huomioiminen parantaa myös liikuntaesteisten liikkumista tiloissa. Uudet nuoriso- ja partiolaisten tilat keskitetään kaikki pohjakerroksessa oleviin tiloihin (käyttötarkoituksenmuutos).

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 377	14.12.2023
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 8	25.01.2024

Ympäristövaikutusten arviointi

Hankkeen ympäristövaikutukset tullaan ottamaan huomioon urakka-asiakirjoissa ja haettaessa rakennuslupaa rakennusvalvonnasta.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus
p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Jakelu

Liitteet

5 Ei-julkinen asiakirja

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 8	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 9	25.01.2024

Vuoden 2024 talousarvion 1. muutos - investointiosa

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 9
10/02.00.01/2024

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää, että:

1) vuoden 2024 talousarvion investointiosan investointihankkeita ja -määrärahoja lisätään 5 565 376 eurolla vuodelta 2023 siirtyvien investointimäärärahojen osalta liitteen mukaisesti.

Käsittely

Hallintojohtaja Juha Silander esitteli asiaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.01.2024 § 8

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää, että

1) vuoden 2024 talousarvion investointiosan investointihankkeita ja -määrärahoja lisätään 5 565 376 eurolla vuodelta 2023 siirtyvien investointimäärärahojen osalta liitteen mukaisesti.

Käsittely

Käsittelyn aikana ei käytetty puheenvuoroja.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Osa vuoden 2023 talousarvioon sisältyvistä investointiosan hankkeista jäi toteutumatta. Nyt esitetään, että alla olevan selvityksen ja liitteen 1 mukaiset toteutumattomat hankkeet ja niihin varatut käyttämättömät investointimäärärahat siirretään talousarviomuutospäätöksellä vuoden 2024 hankkeiksi ja määrärahoiksi. Päätösesityksellä ei ole vaikutusta vuosien 2023 ja 2024 yhteenlaskettavaan investointimäärärahojen kokonaissummaan. Vuoden 2023 talousarviossa olleiden, vuodelle 2024 siirrettäviksi esitettävien investointimäärärahojen käyttötarkoitus ei myöskään muutu.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 8	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 9	25.01.2024

Talousarviovuosi on usein liian lyhyt aika investointien toteuttamiseksi ja talousarviota valmisteltaessa ei ole aina tiedossa kaikkia niitä seikkoja, jotka vaikuttavat investointien aikatauluihin. Vuodelle 2024 siirtyviksi esitettävät määrärahat perustuvat edellisvuonna käyttämättömiin määrärahoihin. Lisäksi vuoden 2023 keskeneräisten investointihankkeiden osalta tullaan esittämään kyseisten investointimäärärahojen siirtoa vuodelle 2024 alkuvuoden 2024 aikana.

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti 9.12.2021 investointien nettomaksimimäärät vuosiksi 2023–2030. Vuositasolla vuoden 2023 alkuperäinen investointisumma oli 23,2 milj. euroa ja talousarviomuutosten jälkeen investointimäärä nousi 25,8 milj. euroon. Luku sisältää vuodelta 2022 siirrettyjä investointimäärärahoja. Koska yhteisen kirkkovaltuuston vahvistama taloussuunnittelukausi alkoi vuodesta 2023, kasvoi aikavälin 2023-2030 yhteenlaskettu investointisumma vuoden 2022 siirtojen myötä 2,6 milj. eurolla. Kassavirtanäkökuulmasta rahankäyttö ei kuitenkaan lisääntynyt ajalla 2022–2030, koska vuoden 2023 investointimäärärahojen kasvu johtui vuodelta 2022 toteutumatta jääneistä investoinneista.

Seuraavassa esitetellään yksilöidysti hankkeet ja niihin liittyvien, siirrettäviksi esitettävien investointimäärärahojen suuruus:

HAUTAUSTOIMI

Uudisrakennukset

2006296 Maunulan huoltoalueen varistorakennus 30.000 €

Hankkeen käynnistäminen siirtyi vuodelle 2024.

Rakennusten peruskorjaus ja -parannus

2002591 TA-taso Maunulan uurnalehdon rakennusten peruskorjaus 1.421.130 €

Esitetään hankkeelle Maunulan uurnalehdon toimisto- ja huoltorakennuksen muuttaminen maalämmölle ja ilmanvaihtokoneiden uusinta varatun määrärahan siirtämistä vuodelle 2024. Hankkeen toteutus siirtyi vuodelle 2024.

Koneet ja kalusto

2002597 TA-taso Hietaniemen HTM koneet ja kalusto 300.000 €

Esitetään Hietaniemen hautausmaan vanhan kuorma-auton vaihtamiseen uuteen varatun 300.000 € määrärahan siirtämistä vuodelle 2024.

2002596 TA-taso Maunulan uurnalehto koneet ja kalusto 180.000 €

Pienkuormaajan vaihtamiseen uuteen lisälaitteineen esitetään 60.000 euron määrärahan siirtämistä vuodelle 2023.

Kiinteistötraktorin hankinta jouduttiin keskeyttämään hankinta- ja kunnossapitovaatimuksen vuoksi ja hankinta täytyy kilpailuttaa uudestaan.

Koko 180.000 euroa esitetään siirrettäväksi vuodelle 2024.

KIINTEISTÖTOIMI

Uudisrakennukset

2010685 Oulunkylän vanha kko lisärakentaminen 135.000 €

Esitetään Oulunkylän vanhan kirkon korjaustöille ja mahdolliselle lisärakentamiselle vuodelle 2023 varatun 135.000 € määrärahan siirtämistä vuodelle 2024.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 8	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 9	25.01.2024

Rakennusten peruskorjaus ja -parannus

2010930 Viikin kirkon ikkunoiden korjaus 100.000 €

Esitetään Viikin kirkon ikkunoiden korjaukseen varatun 100.000 € määrärahan siirtoa vuodelle 2024. Hanketta ei ehditty käynnistää vuonna 2023.

2008473 Mikaelinkirkko 394.617 €

Esitetään Mikaelinkirkkoon akuutisti tarvittavien korjausten suunnitteluun ja toteutukseen varatun 394.617 € määrärahan siirtämistä vuodelle 2024. Hanketta ei ehditty käynnistää vuonna 2023.

2010895 Myllypuron kirkko saneeraus 343.786 €

Esitetään Myllypuron kirkon saneeraukseen varatun 343.786 € suuruisen määrärahan siirtämistä vuodelle 2024. Hanketta ei ehditty käynnistää vuonna 2023.

2010704 Hermannin diakoniatalossa olevan toiminnan siirtyminen Paavalinkirkkoon 250.000 €

Esitetään Hermannin diakoniatalossa olevan toiminnan siirtymiseen Paavalinkirkkoon tarvittavaan rakennuttamiseen ja suunnitteluun varatun määrärahan 250.000 € siirtämistä vuodelle 2024.

2010706 Puistolan kirkko korjaukset 160.000 €

Esitetään Puistolan kirkon välttämättömiin korjauksiin varatun 160.000 € määrärahan siirtämistä vuodelle 2024.

2006236 JohanneksenkirKKo pieni kappeli 34.654 €

Esitetään JohanneksenkirKKon pienen kappelin rakentamiseen varatun määrärahan siirtämistä vuodelle 2024. Hankkeen toteuttamista lykätään, kunnes seurakunta on päättänyt hankkeen käynnistämisestä.

2008674 Vanhakirkko, talotekniset korjaukset 50.000 €

Esitetään Vanhankirkon taloteknisiin korjauksiin varatun 50.000 € suuruisen määrärahan siirtämistä vuodelle 2024. Hanketta ei ehditty käynnistää vuonna 2023.

2006238 Maunulan kirkko korjaukset 528.388 €

Esitetään Maunulan kirkkoon tarvittaviin akuutteihin korjauksiin suunnitteluineen varatun määrärahan 528.388 € siirtoa vuodelle 2024. Hankkeen käynnistys siirtyi vuodelle 2024.

2008524 Malmin hautausmaan kappelin katon huoltomaalaus 140.841 €

Esitetään Malmin hautausmaan kappelin katon huoltomaalaukseen varatun 140.841 € määräisen määrärahan siirtoa vuodelle 2024. Hankkeen käynnistys siirtyi vuodelle 2024.

2008601 Mikael Agricolankirkko, ikkunat 400.000 €

Esitetään Mikael Agricolankirkon ikkunoiden korjaukseen varatun 400.000 € määrärahan siirtoa vuodelle 2024. Hankkeen toteutus siirtyi vuodelle 2024.

2010638 Huopalahden kirkon ja kellotapulin maalaus 650.000 €

Esitetään Huopalahden kirkon ja kellotapulin maalaushankkeen suunnitteluun ja toteutukseen varatun määräraha 650.000 € siirtoa vuodelle 2024. Hankkeen suunnittelu ja toteutus siirtyi vuodelle 2024.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 8	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 9	25.01.2024

2010639 Roihuvuoren kirkon verkotus +150.000 €

Esitetään Roihuvuoren kirkon verkotuksen urakan toteutukseen varatun määrärahan 150.000 € siirtämistä vuodelle 2024. Urakan toteutus siirtyi vuodelle 2024.

2010542 Hissi Paavalinkirkko 66.960 €

Esitetään Paavalinkirkon hissi -hankkeelle varatun määrärahan siirtämistä vuodelle 2024. Hankkeen toteutus siirtyi vuodelle 2024.

Koneet ja kalusto**2008553 JohanneksenkirKKo AV 130.000 €**

Esitetään JohanneksenkirKKo AV -hankkeelle varatun määrärahan siirtämistä vuodelle 2024. Hanketta lykätään, kunnes seurakunta on päättänyt hankkeen käynnistämisestä.

2010927 Maunulan kirkon AV +100.000 €

Esitetään Maunulan kirkon AV-hankkeelle varatun määrärahan 100.000 € siirtämistä vuodelle 2024. Hanke ei käynnistynyt vuonna 2023.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander
p. 040 563 9709, juha.silander@evl.fi

Liitteet

- 6 Liite 1 Vuodelle 2024 siirtyvät investoinnit
- 7 Liite 2 Rahoitusosa

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 11	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 10	25.01.2024

Hautaustoimen päällikön viran kelpoisuusvaatimusten muuttaminen

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 10
316/01.01.00/2024

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää

1) että kiinteistöosaston johtosäännön (Yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymä 14.6.2018, tullut voimaan 1.8.2018) 3 luvun kappaleen 3.1.2 momentin 4 mukaista kohtaa, joka koskee ympäristö- ja hautaustoimen päällikön viran kelpoisuusvaatimusta muutettaisiin yhteisen kirkkoneuvoston esittämällä tavalla seuraavasti: Ympäristö- ja hautaustoimen päälliköllä tulee olla tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto, suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito, tehtäväalan tuntemus ja hyvä perehtyneisyys ympäristö- ja hautaustoimen tehtäviin.

Viran erityiset tarpeet määrittävät kirkkoneuvoston kulloinkin vahvistamasta viran erityiset tarpeet -asiakirjasta.

2) että virkaan valittavan tulee olla Suomen evankelis-luterilaisen kirkon konfirmoitu jäsen.

Käsittely

Valtuutettu Christoffer Perret teki seuraavan muutosehdotuksen päätösehdotukseen: "YKN:n päätösehdotukseen lisätään uusi kohta 3), että pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta heti kokouksessa."

Puheenjohtaja ilmoitti käyttävänsä puheenvuoron ja luovutti puheenjohtajuuden varapuheenjohtajalle.

Wiking Vuori kannatti Perret'n muutosehdotusta.

Varapuheenjohtaja luovutti puheenjohtajuuden takaisin puheenjohtajalle.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja teki seuraavan äänestysesityksen.

Ne jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat muutosehdotusta uudesta kohdasta 3) äänestävät Ei.

Puheenjohtaja ilmoitti äänestyksen tuloksen: jaa-ääniä 0, ei-ääniä 81, tyhjää 1.

Uusi 3) kohta hyväksyttiin.

Päätös

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti

1) että kiinteistöosaston johtosäännön (Yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymä 14.6.2018, tullut voimaan 1.8.2018) 3 luvun kappaleen 3.1.2 momentin 4 mukaista kohtaa, joka koskee ympäristö- ja hautaustoimen päällikön viran kelpoisuusvaatimusta muutettaisiin yhteisen kirkkoneuvoston esittämällä tavalla seuraavasti: Ympäristö- ja hautaustoimen päälliköllä tulee olla tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto, suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito, tehtäväalan tuntemus ja hyvä perehtyneisyys ympäristö- ja hautaustoimen tehtäviin.

Viran erityiset tarpeet määrittävät kirkkoneuvoston kulloinkin vahvistamasta viran erityiset tarpeet -asiakirjasta.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 11	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 10	25.01.2024

2) että virkaan valittavan tulee olla Suomen evankelis-luterilaisen kirkon konfirmoitu jäsen

3) , että pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.01.2024 § 11

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää valtuustolle

1) että kiinteistöosaston johtosäännön (Yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymä 14.6.2018, tullut voimaan 1.8.2018) 3 luvun kappaleen 3.1.2 momentin 4 mukaista kohtaa, joka koskee ympäristö- ja hautaustoimen päällikön viran kelpoisuusvaatimusta muutettaisiin yhteisen kirkkoneuvoston esittämällä tavalla seuraavasti: Ympäristö- ja hautaustoimen päälliköllä tulee olla tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto, suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito, tehtäväalan tuntemus ja hyvä perehtyneisyys ympäristö- ja hautaustoimen tehtäviin.

Viran erityiset tarpeet määrittyvät kirkkoneuvoston kulloinkin vahvistamasta viran erityiset tarpeet -asiakirjasta.

2) että virkaan valittavan tulee olla Suomen evankelis-luterilaisen kirkon konfirmoitu jäsen

Käsittely

Henkilöstöjohtaja Kajander ja kiinteistöjohtaja Rasimus selostivat asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin kaksi puheenvuoroa.

Käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 18.18.–18.28.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Ympäristö ja hautaustoimen tehtävät ja nykytila

Osana kiinteistöosastoa toimivan ympäristö- ja hautaustoimen tehtävänä on vastata seurakuntayhtymän hautausmaista, hautaustoiminnasta ja asiakaspalvelusta omaisnäkökulma ja yhteiskuntavastuu huomioon ottaen. Toiminta järjestetään kustannustehokkaasti kulttuuri- ja ympäristöarvoja vaalien.

Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistöosaston johtosäännön mukaan ympäristö- ja hautaustoimen palveluyksikön tehtäväalueeseen kuuluvat:

- hautausmaat ja hautaukseen liittyvät palvelut
- hautausmailla tapahtuva hautainhoitorahaston toiminta
- hautaustoimen hankinnat

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 11	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 10	25.01.2024

- ympäristöasiat
- metsät ja viheralueet
- kiinteistöjen ulkoalueet ja niiden hoidon valvonta
- jätehuolto

Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistöosaston ympäristö- ja hautaustoimi vastaa lain velvoittamana hautauksiin liittyvistä tehtävistä, hautausmaiden ylläpidosta ja hautapaikkojen riittävydestä Helsingissä. Ympäristö- ja hautaustoimen toimintatuotot ovat vuosittain n. 4 milj €, toimintakulut yli 8,2 milj € ja vuotuiset investoinnit n. 2 milj €. Vakinaisen henkilöstön määrä on n. 110, lisäksi palkataan vuosittain n. 400 kausityöntekijää. Helsingin seurakuntayhtymän hautausmaiden yhteispinta-ala on 182 hehtaaria. Vuosittaiset hautausmäärät ovat kasvussa ja vuonna 2022 toimitettiin n. 5 600 hautausta, määrä edustaa n. 10 % kaikista maamme hautauksista. Hautauksista 88 % on tuhkahautauksia. Seurakuntayhtymän kahdessa krematoriossa on tällä hetkellä kolme tuhkausuunia.

Ympäristö ja hautaustoimi palvelee kaikkia asiakkaitaan tasavertaisesti uskontokunnasta tai maailmankatsomuksesta riippumatta. Honkanummella on lisäksi Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymien yhteinen krematorio ja tunnustukseton hautausmaa-alue. Hautaustoimi tekee tiivistä yhteistyötä maan muiden seurakuntatalouksien kanssa.

Hautainhoitorahaston vastuulla on 57 000 haudanhoitosopimusta. Palvelut tuotetaan ammattitaitoisesti ja kustannustehokkaasti. Tämän vuoksi työtä tekee moniosaava henkilöstö. Hautaustoimen tehtävät ovat viranomaistehtäviä, joita sääntelee useiden eri hallinnonalojen lainsäädäntö.

Väestön ikärakenteen muutos näkyy ympäristö- ja hautaustoimessa kasvavana hautausten määränä. Lähivuosien merkittävimmät investoinnit liittyvät krematoriotoiminnan kehittämiseen. Lisäksi Malmin hautausmaan pohjoisreunaan Helsingin kaupungin toimesta rakennettavilla keskitetyillä vainajatiloiilla tulee olemaan merkittäviä vaikutuksia hautausmaiden toimintaan ja osaan hautaukseen liittyvistä prosesseista. Helsingin seurakuntayhtymän ympäristö- ja hautaustoimi kehittää aktiivisesti palvelujaan, vainajalogistiikkajärjestelmän kehittämistyö on tästä hyvänä esimerkkinä. Tätä työtä tehdään yhteistyössä muiden seurakuntatalouksien ja sidosryhmien kanssa.

Hietaniemen ja Malmin hautausmaat ovat Museoviraston määrittelemiä, valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Hyvin hoidetut laajat puistoalueet muodostavat myös merkittävän hiilinielun kaupunkiympäristöön.

Ympäristötoimen tehtäväälaan kuuluu Helsingin seurakuntayhtymän ympäristöasioiden kehittäminen ja koordinointi, Hiilineutraali kirkko 2030 -strategian edistäminen, metsäomistusten hoitaminen, kiinteistöjen jätehuolto sekä ulkoilualueiden viherrakennustöiden järjestäminen.

Hautausmaista Hietaniemen hautausmaa eroaa kansallisen roolinsa vuoksi; valtaosa maamme presidenteistä on haudattu Hietaniemeen. Tämä tuo toimintaan valtiollisia erityispiirteitä. Kansallisen muistamisen ja kulttuurin näkökulman lisäksi hautausmaat antavat kaupunkilaisille mahdollisuuden rauhoittumiseen.

Hautaustoimen päällikön tehtävät ja viran tarpeellisuus

Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistöosaston johtosäännön mukaan ympäristö- ja hautaustointia johtaa hautaustoimen päällikkö.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 11	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 10	25.01.2024

Hautaustoimen päällikön virka vapautuu 31.5.2024 kun pitkään virassa olleen ja nyt tilapäisesti viran tehtäviä hoitavan henkilön määräaikainen palvelussuhde päättyy.

Hautausmaita johtavat hautaustoimen päällikön alaisuudessa hautausmaiden ylipuutarhurit. Hautainhoitorahaston kiinteistösijoitustoimintaa johtaa kiinteistöjohtaja ja hautainhoitorahaston hautausmailla tapahtuvaa toimintaa hautaustoimen päällikkö.

Hautaustoimen päällikön suorassa alaisuudessa työskentelevät kolme ylipuutarhuria, joista kukin vastaa kahden hautausmaan operatiivisesta toiminnasta. Lisäksi hautaustoimen päällikön alaisuudessa toimii hautapalveluiden esihenkilö sekä hautaustoimen assistentti ja lisäksi ympäristöasiantuntija ja ympäristömestari. Hautaustoimi vastaa myös siunauskappelitoiminnasta. Siunauskappeleiden henkilöstö ja siunaustoiminnan kustannukset ovat kuitenkin hautaustoilain mukaisesti kohdennettu kiinteistöosastolle.

Viran lakisääteisten tehtävien laajuus ja vaativuus huomioon ottaen on hyvin perusteltua, että tämä vapautuva hautaustoimen päällikön virka täytettäisiin mahdollisimman pian.

Hautaustoimen päällikön viran kelpoisuusvaatimukset, muutosesitys perusteluineen

Tällä hetkellä voimassa olevan Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistöosaston johtosäännön mukaan ympäristö- ja hautaustoimen päälliköllä tulee olla puutarha-alan oppilaitoksen ammattikorkeakoulututkinto tai ammattikorkeakoulututkintoa vastaava aikaisempi opistotasoinen tutkinto tai soveltuva korkeakoulututkinto. Lisäksi vaaditaan hyvä työnjohdollinen kokemus.

Johtosäännön kelpoisuusvaatimuksen ilmaisuun sisältyy tulkinnanvaraisuutta siihen, tulisiko tehtävään valittavalla olla kaikissa tilanteissa puutarha-alan tutkinto. Alan vakiintuneena käytäntönä on tähän asti ollut, että hautaustoimen päälliköllä on puutarha-alan koulutus. On myös merkittävää huomata, että puutarha-ala on merkittävästi monimuotoistunut viime vuosina ja tämän kehityksen ja näiden erilaisten mahdollisten suuntautumsvaihtoehtojen selkeämpi hyväksi lukeminen on perusteltua.

Edellä esitetty ympäristö- ja hautaustoimen toimialan kuvaus osoittaa lisäksi sen, että Helsingin seurakuntayhtymän ympäristö ja hautaustoimen päällikön tehtäväalue ja siihen liittyvät taloudelliset ja johtamisvastuut eroavat merkittävästi jo yksinomaan toiminnan laajuudesta johtuen muiden suurten seurakuntatalouksien hautaustoimen päälliköiden tehtävistä. Helsingin seurakuntayhtymän hautaustoimen päällikkö vastaa useiden miljoonien budjetista, ylläpitää ja kehittää työalaan liittyvää yhteistoimintaa ja verkostoitumista yhteiskunnallisten, alan keskeisten toimijoiden ja muiden ulkoisten yhteistyötahojen (esim. valtio, kunnat, muut seurakuntataloudet, terveydenhuolto) sekä yhtymän eri työalojen kanssa sekä vastaa toiminnan lainmukaisuudesta ja taloudesta. Hautaustoimen päällikön alaisuudessa työskentelee yli 100 työntekijän organisaatio, minkä vuoksi tehtävässä korostuvat myös henkilöstö- ja muutosjohtamisen taidot. Hautaustoimen päällikön tehtäviin kuuluu myös vaativia asiakaspalvelutilanteita sekä surun ja menetyksen kohdanneiden ihmisten kanssa työskentelemistä.

Tästä syystä esitetään, että yhteinen kirkkoneuvosto esittäisi yhteiselle kirkkovaltuustolle, että hautaustoimen päällikön viran kelpoisuusehtoja selkiinnettäisiin siten, että viran kelpoisuusehdot määriteltäisiin seuraavasti:

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 11	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 10	25.01.2024

Ympäristö- ja hautaustoimen päälliköllä tulee olla tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto, suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito, tehtäväalan tuntemus ja hyvä perehtyneisyys ympäristö- ja hautaustoimen tehtäviin.

Viran erityiset tarpeet määrittyvät kirkkoneuvoston kulloinkin vahvistamasta viran erityiset tarpeet -asiakirjasta.

Esitetty tekstin muotoilu noudattelee yhteisen kirkkovaltuuston 14.12.2023 hyväksymän hallintosäännön johtavien virkojen kelpoisuusvaatimusten kirjaustapaa sillä erotuksella, että hautaustoimen päällikön tehtävässä edellytettävä koulutustaso on korkeakoulututkinto.

Hautaustoimen päällikön edellytys kirkkoon kuulumisesta

Uuden kirkkolain (652/2023) 7 luvun 2 §:n mukaan seurakunnan, seurakuntayhtymän, tuomiokapitulin ja kirkkohallituksen virka- tai työsopimussuhteeseen voidaan ottaa vain konfirmoitu kirkon jäsen, jos tehtävät liittyvät kirkon jumalanpalveluselämään, diakoniaan, kasvatukseen, opetukseen, sielunhoitoon tai edustamiseen. Muutoin kelpoisuusvaatimuksista säädetään evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta annetussa laissa.

Viran tehtävien hoidon kannalta olennaista ja huomionarvoista on, että ympäristö- ja hautaustoimi palvelee kaikkia uskonnosta tai vakaumuksesta riippumatta ja on siten kaikille yhdenvertaista. Tunnuksetonta hautausmaata Honkanummella ylläpidetään yhteistyössä Vantaan seurakuntayhtymän kanssa.

Hautaustoimen päällikön viran tehtäviä arvioitaessa erityisesti viranhaltijan rooli kirkon edustajana korostuu monin tavoin. Lähtökohtana on, että valtiovalta on lainsäädännöllä (hautaustoimilaki 457/2003, 2 luku 3 §:ssä) delegoinut Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnille tai seurakuntayhtymille velvollisuuden ylläpitää yleisiä hautausmaita. Tähän viranomaisvastuuseen kuuluu tällöin esim. hautaustoimilain soveltaminen ja tulkitseminen ja tähän liittyvien päätösten valmistelu sekä näihin liittyvä vuorovaikutus, ohjeistus ja neuvonta mm. omaisten ja muiden mahdollisten sidosryhmien kanssa.

Hautaustoimen päällikkö edustaa työnantajaansa kirkkoa hyvin erilaisissa rooleissa: hautaustoimen päällikkö toimii neuvottelijana suhteessa eri viranomaistahoihin. Hautaustoimella on myös erityinen rooli poikkeusoloihin varautumisessa ja tässä tehtävässä hautaustoimen päällikkö toimii kirkon edustajana.

Kuolemaan, vainajan käsittelyyn, surun kohtaamiseen ja hautaamiseen sekä hautausmaihin ja siunauskappeleihin ja niiden toimintaan liittyy paljon sellaisia kristilliseen uskoon ja kulttuuriin liittyviä kysymyksiä, joita hautaustoimen päällikkö työsään käsittelee ja edustaa. On myös olennaista huomata, että vaikka kirkkoon kuuluminen sinällään on vähentynyt edelleen valtaosa vainajista haudataan tästä huolimatta kirkollisin menoin. Tässä suhteessa on myös perusteltua katsoa, että työn luonne ja tehtävän sisältö edellyttävät kirkon ja evankelis-luterilaisen uskon syvempää tuntemusta ja näistä näkökulmista on perusteltua, että virkaan nimitettävän henkilön tulee olla evankelis-luterilaisen kirkon konfirmoitu jäsen. Samalla tehtävässä tarvitaan yhä enemmän erilaisten uskontojen ja kulttuurien tuntemusta.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 11	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 10	25.01.2024

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Äänestystiedot

Hautaustoimen päällikön viran kelpoisuusvaatimusten muuttaminen

Liitteet

8 Äänestystiedot

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 20	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 11	25.01.2024

Kellokoskella sijaitsevan kiinteistön nro 858-404-3-2138 sekä kiinteistöllä sijaitsevien rakennusten myynti

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 11
364/03.01.01/2022

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää
1) myydä osoitteessa Juhlatalontie 4, 04500 Tuusula sijaitseva n. 0,91 ha kokoinen kiinteistö nro 858-404-3-2138 sekä kiinteistöllä sijaitsevat rakennukset Laten KH-Palvelut Oy:lle, 211 000 euron velattomasta kauppahinnasta.
2) oikeuttaa kiinteistöjohtajan neuvottelemaan ja allekirjoittamaan kauppaa koskevan kauppakirjan ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.01.2024 § 20

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että tämä päättää

1) myydä osoitteessa Juhlatalontie 4, 04500 Tuusula sijaitseva n. 0,91 ha kokoinen kiinteistö nro 858-404-3-2138 sekä kiinteistöllä sijaitsevat rakennukset Laten KH-Palvelut Oy:lle, 211 000 euron velattomasta kauppahinnasta.

2) oikeuttaa kiinteistöjohtajan neuvottelemaan ja allekirjoittamaan kauppaa koskevan kauppakirjan ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia.

Käsittely

Käisttelyn aikana käytettiin kuusi puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Helsingin seurakuntayhtymä omistaa Kellokoskella osoitteessa Juhlatalontie 4, 04500 sijaitsevan n. 0,91 ha kokoisen kiinteistön nro 858-404-3-2138 ja sähkö-, vesi-, ja muut kiinteistöön liittyvät liittymät sekä Helsingin seurakuntayhtymän omistaman Kiinteistöosakeyhtiö Kellokosken Juhlatalo y-tunnus 0944153-1 kiinteistöllä sijaitsevat rakennukset. Tontti rakennuksineen on siirtynyt Helsingin seurakuntayhtymän omistukseen kaupan kautta 10.5.2010. Kohde on viimeksi ollut

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 20	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 11	25.01.2024

Helsingin Seurakuntayhtymän käytössä kokous – ja juhlatilana sekä leirikeskuksena.

Helsingin seurakuntayhtymällä ei ole kiinteistölle omaa käyttöä ja rakennukset sekä tontti on päätetty myydä. Rakennukset vaativat merkittäviä korjauksia ja ovat tällä hetkellä käyttökiellossa. Kiinteistön hoitokulut ovat n. 55 000 euroa/vuosi.

Myyntiä ja markkinointia on hoidettu Newsec Advisory Finland Oy:n toimesta. Kohdetta myytiin markkinaehtoisesti lehtimainontaa Keski-Uusimaa- ja Kauppalehdessä sekä Newsecin sijoittajakontaktiverkostoa hyväksi käyttäen. Samanaikaisesti kohde oli myös oikotien ja kauppalehden vapaat toimitilat palveluissa. Myyntiaika oli noin 3 kuukautta emmekä saaneet yhtään tarjousta. Tämän jälkeen aloitettiin myynti huutokaupat.comin sivustolle. Myyntiaika huutokaupassa oli n. 5 viikkoa ja tarjoajia oli 10. Korkeimman tarjouksen teki Laten KH-Palvelut Oy 211 000 euroa.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Ympäristövaikutusten arviointi

Kohteen myyminen on Hiilineutraali Kirkko 2030 -tavoitteen mukaista.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus
p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Jakelu

Tarjouksen jättäneet

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 23	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 12	25.01.2024

Kulosaaren pappila, osoitteessa Kulosaarentie 42, kiinteistön myyntipäätöksen muutos

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 12
364/03.01.01/2022

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää

1) muuttaa aikaisemmin 14.12.2023 § 89 tehtyä tontin 91-42-21-11 rakennuksineen myyntipäätöstä, siten että kohteen myyntihinta on 1 350 000 euroa.

Samalla todetaan, että aikaisemmassa ostotarjouksessa mainitut ehdot ovat täyttyneet. Muutoin noudatetaan 14.12.2023 tehdyn päätöksen ehtoja.

2) oikeuttaa kiinteistöjohtajan neuvottelemaan ja allekirjoittamaan kauppaa koskevan kauppakirjan ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin 2 puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.01.2024 § 23

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että tämä päättää

1) muuttaa aikaisemmin 14.12.2023 § 89 tehtyä tontin 91-42-21-11 rakennuksineen myyntipäätöstä, siten että kohteen myyntihinta on 1 350 000 euroa.

Samalla todetaan, että aikaisemmassa ostotarjouksessa mainitut ehdot ovat täyttyneet. Muutoin noudatetaan 14.12.2023 tehdyn päätöksen ehtoja.

2) oikeuttaa kiinteistöjohtajan neuvottelemaan ja allekirjoittamaan kauppaa koskevan kauppakirjan ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia.

Käsittely

Käsittelyn aikana ei käytetty puheenvuoroja.

Todettiin, että esittely oli jaettu pöydille ja lähetetty yhteisen kirkkoneuvoston jäsenille sähköpostitse 10.1.2024.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 23	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 12	25.01.2024

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria**Selostus****Kauppahinnan tarkistaminen**

Kohdetta myytäessä oli käytössä Sitowisen laatima kuntoarvio vuodelta 2020. Päätöksen ehtojen mukaisesti; kaupan ehtona oli kuntotarkastus / päivitys sekä katon ja hormien tutkiminen. Jos edellä mainitussa ilmenee rakennuksen ikä ja vastaavat seikat huomioon ottaen sellaisia merkittäviä vikoja tai puutteellisuuksia, joista ostaja ei ole aiemmin ollut tietoinen, on ostajalla oikeus vetäytyä kaupasta ilman seuraamuksia.

Ostaja on teettänyt kustannuksellaan kuntotutkimuksen koskien vesikatto- ja yläpohjarakenteiden kuntoa sekä kiinteistön kellarikerroksen kosteustilannetta, jota selvitettiin rakennekosteusmittauksin sekä ottamalla mikrobimateriaalinäytteitä. Lisäksi ostajat teettivät selvityksen hormien ja salaojien kunnosta. Ostaja on tutustunut huolellisesti asiantuntijoidensa avustuksella em. tutkimusten raportteihin: Polygon Finland Oy Tutkimusraportti 12.12.2023, Hormistokeskus Työmaamuistio Kulosaarentie 42 hormien katselmus 29.11.2023, Drainman Oy Raporttisalaojien huoltotarkastuksesta 4.12.2023 ja salaojapiirros. Kuntotutkimuksessa ilmenneiden merkittävien korjaustarpeiden johdosta ostaja päätti vetäytyä kaupasta. He ilmoittivat halukkuutensa jatkaa kuitenkin neuvotteluja kiinteistön ostosta.

Ostajan kanssa on neuvottelujen tuloksena päädytty kauppahinnan alentamiseen 1 350 000 euroon. Tarjotussa hinnassa on huomioitu kaikki kiinteistön tulevat korjaustarpeet korjausten laajuudesta riippumatta.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus
p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Jakelu

Ostaja

Liitteet

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 23	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 12	25.01.2024

- 9 Pöytäkirjan ote Kulosaaren pappila, osoitteessa Kulosaarentie 42, kiinteistön myyminen
- 10 Ei-julkinen asiakirja
- 11 Ei-julkinen asiakirja
- 12 Ei-julkinen asiakirja

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 19	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 13	25.01.2024

Vihdissä sijaitsevan Lammassaari niminen tila nro 927-417-3-109 myynti

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 13

364/03.01.01/2022

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää

- 1) myydä Vihdissä 927-417-3-109 sijaitsevan Lammassaari nimisen tilan n. 6,180 ha Kourlan kartano Oy:lle, 75 500 euron velattomasta kauppahinnasta.
- 2) oikeuttaa kiinteistöjohtajan neuvottelemaan ja allekirjoittamaan kauppaa koskevan kauppakirjan ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia.

Käsittely

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus esitteli asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 4 puheenvuoroa.

Käsittelyn ajan valtuutettu Harjunpää teki valtuutettujen Havusen ja Huhdan sekä usean muun valtuutetun kannattamana seuraavan vastaesityksen:

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää

- 1) myydä Vihdissä 927-417-3-109 sijaitsevan Lammassaari nimisen tilan n. 6,180 ha ELY-keskukselle, 62 700 euron velattomasta kauppahinnasta ja valtuuttaa kiinteistöjohtajan neuvottelemaan samalla ostajan kanssa tienhoitoon liittyvistä rasitteista ja velvoitteista.

Puheenjohtaja päätti keskustelun.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen:

Ne jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat Harjunpään vastesitystä äänestävät Ei.

Puheenjohtaja ilmoitti äänestyksen tuloksen: jaa-ääniä 49, ei-ääniä 33, tyhjää 3.

Valtuutettu Harjunpään vastaesitys hylättiin.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.01.2024 § 19

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että tämä päättää

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 19	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 13	25.01.2024

- 1) myydä Vihdissä 927-417-3-109 sijaitsevan Lammassaari nimisen tilan n. 6,180 ha Kourlan kartano Oy:lle, 75 500 euron velattomasta kauppahinnasta.
- 2) oikeuttaa kiinteistöjohtajan neuvottelemaan ja allekirjoittamaan kauppaa koskevan kauppakirjan ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin kaksi puheenvuoroa

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Helsingin seurakuntayhtymä omistaa Vihdissä sijaitsevan Lammassaari nimisen tilan nro 927-417-3-109 (ns. Holmannokan alue) n. 6,180 ha. Tila on siirtynyt Helsingin seurakuntayhtymän omistukseen kaupan kautta 24.2.1969.

Helsingin Seurakuntayhtymällä ei ole omaa käyttöä alueelle, joka on pääsääntöisesti metsää. Laskelma metsän arvosta on tehty.

Kohteesta saatiin 3 tarjousta;

1. Luonnonperintösäätiö, jonka toimintamuotona on maa-alueiden hankkiminen säätiön omistukseen lahjoitusvaroilla ja hankittujen alueiden perustaminen luonnonsuojelulain mukaisiksi luonnonsuojelualueiksi. Holmannokan alueen siirtyessä Luonnonperintösäätiön omistukseen myös siitä perustettaisiin luonnonsuojelualue. Säätiön suojelualueilla on sallittua mm. liikkuminen jokamiehenoikeudella, marjastus ja sienestys, joten alueen virkistyskäyttö jatkuisi edelleen. Tarjottu hinta on 50 000 euroa ja tarjous on ehdollinen edellyttäen, että säätiön hallitus hyväksyy alueen oston.
2. Ely-keskus, kohde täyttää METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet. Lisäksi lähistöllä, joskin vesialueen takana, on useita jo perustettuja suojelualueita. Näin ollen Uudenmaan ELY-keskus tarjoaa tilan 927-417-3-109 Lammassaari myynnistä valtiolle luonnonsuojelu-tarkoitukseen kauppasummaksi 62 700 €. Tarjouksen ehtona on, että ELY-keskus saa METSO-ohjelmaan määrärahaa myös vuodelle 2024.
3. Kourlan kartano Oy, Holmannokka kuului Kourlan kartanon maihin aina 1550-luvulta vuoteen 1969 asti, jolloin Kourlan kartanon silloinen omistaja myi alueen Helsingin suomalaisille ja ruotsalaisille evankelisluterilaisille seurakunnille rahoittaakseen kartanon maa- ja metsätaloustoiminnan jatkoa. Holmannokka sijaitsee lähellä Kourlan tilakeskusta ja ainoa Holmannokkaan rajoittuva maa-alue (kiinteistötunnus 927-417-3-229, Luhta) kuuluu Kourlan kartanolle. Holmannokkaan johtava 450 metriä pitkä tie sijaitsee kokonaisuudessaan Kourlan kartanon mailla. Kourlan kartano on ylläpitänyt tietä, vaikka tieyhteys on tehty rasi-tienä Seurakuntayhtymälle. Jos omistajaksi tulee joku muu taho kuin seurakuntayhtymä, Holmannokkaan johtavalle tielle on perustettava tiekunta ja Holmannokan omistajan tulee osallistua tien ylläpitoon sekä tiealueen kuivatukseen. Keväisin tie jää kevättulvien alle ja Kourlan kartano Oy omistaa ja ylläpitää sähkökäyttöistä pumppujärjestelmää, jolla tielle nouseva vesi pumpataan pois. Kourlan kartano Oy on myös aurannut tien talvisin. Kourlan kartanon sitova tarjous on 75 500 euroa.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 19	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 13	25.01.2024

Ympäristövaikutusten arviointi

Ympäristövaikutusten arviointia ei pystytä luotettavasti tekemään, koska myynnillä ei voida rajoittaa tulevan ostajan kohteen käyttöä. Todennäköistä kuitenkin on, että alue tulee säilymään metsämaana.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus
p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Jakelu

Tarjouksen jättäneet

Äänestystiedot

§ 13: Vihdissä sijaitsevan Lammassaari niminen tila nro 927-417-3-109 myynti

Liitteet

- 13 927-417-3-109 Lammassaari kartta
- 14 Ei-julkinen asiakirja
- 15 Ei-julkinen asiakirja
- 16 Ei-julkinen asiakirja
- 17 Ei-julkinen asiakirja
- 18 Äänestystiedot

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 18	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 14	25.01.2024

Oulunkylän vanhan kirkon suomenkielisen nimen muuttaminen

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 14
468/03.03.00/2023

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää hyväksyä Oulunkylän vanhan kirkon suomenkieliseksi nimeksi Oulunkylän puukirkko.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.01.2024 § 18

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyy Oulunkylän vanhan kirkon suomenkieliseksi nimeksi Oulunkylän puukirkko.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin kaksi puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Oulunkylän seurakunnan seurakuntaneuvosto on päätöksellä 05.06.2023 § 81 *Oulunkylän vanhan kirkon nimen muuttaminen Oulunkylän puukirkoksi* päättänyt esittää, että Oulunkylän vanhan kirkon nimi muutetaan muotoon Oulunkylän puukirkko.

Oulunkylän (vanha) kirkko rakennettiin ruotsinkielisen evankelisen liikkeen rukoushuoneeksi vuonna 1905 ja siitä tuli Oulunkylän vastaperustetun seurakunnan kirkko vuonna 1919. Kun Oulunkylän uusi kirkko valmistui Teinintielle vuonna 1972, Siltavoudintien kirkosta tuli vanha kirkko. Kun uudesta kirkosta luovutaan, Oulunkylän vanha kirkko ei enää ole toimiva nimi. Monet oulunkyläläiset ovat tähänkin asti puhuneet puukirkosta ja tiilikirkosta. Oulunkylän puukirkko on luonteva ja riittävän yksiselitteinen uusi nimi.

Yhteinen kirkkoneuvosto on 31.8.2023 kokouksessaan käydyn lähetekeskustelun pohjalta pyytänyt Petrus församlingenin seurakuntaneuvostolta lausuntoa nimenmuutokseen liittyen.

Petrus församlingenin seurakuntaneuvosto toteaa päätöksessään 10.10.2023 158 § *Begäran om utlåtande vad gäller namnändring för Äggelby gamla kyrka*, ettei näe estettä nimenmuutokselle, jossa Oulunkylän vanhan kirkon suomenkielinen nimi

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 18	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 14	25.01.2024

muutetaan muotoon Oulunkylän puukirkko, mutta toivoo ruotsinkielisen nimen pysyvän muodossa Äggelby gamla kyrka.

Lapsivaikutusten arviointi

Oulunkylän seurakunnan seurakuntaneuvoston päätöksessä 05.06.2023 § 81 *Oulunkylän vanhan kirkon nimen muuttaminen Oulunkylän puukirkoksi* on todettu, että asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Ympäristövaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä ympäristövaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus
p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Jakelu

Oulunkylän seurakunta
Petrus församling

Liitteet

- 19 Petrus församlings utlåtande Äggelby namnändring
- 20 Pöytäkirjan ote §85 Oulunkylän vanhan kirkon nimen muutos Oulunkylän puukirkoksi

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 5	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 15	25.01.2024

Tuomiokapitulin päätös yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajasta vuodeksi 2024

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 15
891/00.00.02/2022

Päätösehdotus
Merkitään tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.01.2024 § 6

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus
Yhteinen kirkkoneuvosto päättää
1) merkitä tiedoksi tuomiokapitulin päätöksen ja saattaa sen yhteisen kirkkovaltuuston tiedoksi;
2) kirkkoherra Maika Vuorelle maksettavasta palkkiosta yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajan tehtävien hoitamisesta. Palkkion suuruus on 542 euroa kuukaudessa ja sen maksatus on sidoksissa yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajan tehtävien hoitamiseen. Palkkion maksatus päättyy ilman erillistä päätöstä mikäli Vuori pyytää eroa tehtävästä tai puheenjohtajan tehtävään nimetään toinen henkilö.

Käsittely
Käsittelyn aikana käytettiin viisi puheenvuoroa.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus
Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli on määrännyt Pitäjänmäen seurakunnan (vuoden 2024 alusta) kirkkoherra Maika Vuoren Helsingin seurakuntayhtymän yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajaksi vuodeksi 2024.
Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajalle on yhteisen kirkkoneuvoston päätöksellä maksettu 542 euron suuruista kuukausittaista palkkiota puheenjohtajatehtävien hoitamisesta. Palkkiota ei ole määritelty yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymässä palkkiosäännössä, sillä aiemmin asiasta on määrätty virka- ja työehtosopimuksella. Vuodesta 2016 lähtien palkkio on ollut 542 euroa kuukaudessa. Lisäksi maksetaan palkkiosäännön mukaisesti kokouspalkkioita säännöissä määrättyistä kokouksista. Palkkion maksatus päättyy ilman erillistä päätöstä maksuperusteen päättyessä.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 5	11.01.2024
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 15	25.01.2024

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki, juha.rintamaki@evl.fi

Liitteet

- 21 Helsingin hpkn tuomiokapitulin ptkote 13.12.2023 § 27 Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja 1.1.-31.12.2024

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 375	14.12.2023
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 16	25.01.2024

Sopimus Kirkon keskusteluavun toiminnasta 1.1.2024-31.12.2025

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 16
348/04.06.00/2023

Päätösehdotus
Merkitään tiedoksi.

Käsittely
Käsittelyn aikana käytettiin 1 puheenvuoro.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Yhteinen kirkkoneuvosto 14.12.2023 § 375

Esittelijä Yhteisen seurakuntatyön johtaja Forsén Stefan

Päätösehdotus
Yhteinen kirkkoneuvosto päättää
1) hyväksyä Järvenpään seurakunnan, Helsingin seurakuntayhtymän ja Kirkkohallituksen yhteistyösopimuksen Kirkon keskusteluavun toiminnasta ajalle 1.1.2024-31.12.2025,
2) valtuuttaa yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsénin allekirjoittamaan sopimus.

Käsittely
Yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsén selosti asiaa.
Käsittelyn aikana käytettiin 2 puheenvuoroa.
Esittelijä muutti päätösehdotusta siten, että siihen lisätään kolmas kohta:
3) asia viedään tiedoksi yhteiselle kirkkovaltuustolle.
Lisäys hyväksyttiin.

Päätös
Yhteinen kirkkoneuvosto päätti
1) hyväksyä Järvenpään seurakunnan, Helsingin seurakuntayhtymän ja Kirkkohallituksen yhteistyösopimuksen Kirkon keskusteluavun toiminnasta ajalle 1.1.2024-31.12.2025,
2) valtuuttaa yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsénin allekirjoittamaan sopimus,
3) että asia viedään tiedoksi yhteiselle kirkkovaltuustolle.

Selostus

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 375	14.12.2023
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 16	25.01.2024

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti 7.4.2022 käynnistää tuotannollis-taloudelliset yhteistoimintaneuvottelut kirkon yhteistoimintasopimuksen 3 luvun mukaisesti yhteisten palveluiden toimintakatteen vähentämiseksi 3,5 miljoonalla eurolla rakenteellisilla ja muilla ratkaisuilla. Neuvotteluiden perusteena oli taloudelliset, tuotannolliset ja toiminnallisista muutoksista johtuvat syyt.

Yksi muutosesityksistä oli ”Valmisteluiden käynnistäminen palvelevasta puhelimesta luopumiseksi (edellyttää YKV:n päätöksen perussäännön muuttamiseksi)”. Toimenpiteellä tavoiteltiin 50 000€ vuotuisia säästöjä.

Yhteinen kirkkoneuvosto on käsitellyt asian ”Palvelevasta puhelimesta luopuminen” (30.03.2023 § 111), jolloin YKN päätti pyytää seurakuntaneuvostoilta lausunnot Palvelevan puhelimen toiminnan lakkauttamisesta. Lausunnoista (YKN 31.08.2023 § 234) kävi ilmi, että suurin osa seurakunnista on sitä mieltä, että vapaaehtoisten päivystäjien toiminta pitää turvata. Seurakuntien lausunnoista kävi myös ilmi, että on syytä jatkaa keskusteluja muun muassa Kirkkohallituksen kanssa Kirkon keskusteluavun koordinoimisesta valtakunnallisella tasolla ja samalla luoda mahdollisuuksia sille, että helsinkiläiset vapaaehtoiset saavat tukea ja mahdollisuuksia osallistua toimintaan.

Yhteinen Kirkkovaltuusto päätti (YKV 14.9.2023 §64), että Yhteinen kirkkoneuvosto tekee päätökset siitä, miten Kirkon keskusteluapu toteutetaan tulevaisuudessa Helsingissä. Samassa yhteydessä YKV muutti yhtymän perussääntöä siten, että siitä poistettiin maininta Palvelevasta puhelimesta.

Ehdotetaan, että seuraavien kahden vuoden ajaksi (1.1.2024-31.12.2025) Helsingin seurakuntayhtymän kirkon keskusteluavun toiminta toteutetaan siten, että se järjestetään Kirkon keskusteluavun Keski-Uudenmaan toimipisteessä, ja yhdessä Kirkkohallituksen kanssa. Keski-Uudenmaan toimipisteessä on nimetty Kirkon keskusteluavusta vastaava työntekijä, joka huolehtii vapaaehtoisten toiminnan järjestämisestä, koulutuksesta ja ohjaamisesta. Ehdotus mahdollistaa YKN:n asettaman vuotuisen säästötavoitteen toteutumisen.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia

Lisätiedot

Stefan Forsén, stefan.forsen@evl.fi
Kalle Kuusniemi, kalle.kuusniemi@evl.fi

Jakelu

Järvenpään seurakunta: Vesa Koivisto, Minna Kotajärvi

Liitteet

22 Ei-julkinen asiakirja

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 374	14.12.2023
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 17	25.01.2024

Helsingin seurakuntien osallistava moninaisuus -ohjelma 2021-2023

Yhteinen kirkkovaltuusto 25.01.2024 § 17
652/01.03.00/2023

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin 27 puheenvuoroa.

Käsittelyn aikana tehtiin kaksi ponsiesitystä.

Valtuutettu Pajunen teki valtuutettujen Strandénin ja Perret'n kannattamana seuraavan ponsiesityksen: "Merkitessään tämän tiedoksi, yhteinen kirkkovaltuusto edellyttää, että yhtymässä ei toteuteta, eikä esitetä pakollisina toimenpiteinä työryhmien loppuraporttien ehdotuksia, ilman että niistä päätetään erikseen."

Valtuutettu Tervo-Hiltula teki valtuutettu Ahokkaan kannattamana seuraavan ponsiesityksen: "Valtuutettujen osallistuminen mahdollisuuksien mukaan yhdenvertaisuuskoulutuksiin.

Toivon, että mahdollisimman moni valtuutettu osallistuisi myös näiden asiakirjojen ja sisältöjen sekä periaatteiden perehtymiseen, mahdollisuuksien mukaan myös yhtymän yhteisissä käsittelyissä oleviin koulutuksiin. Vaikka asia olisi omaa vakaumusta vastaan, olisi tärkeää kyetä empaattisesti suhtautumaan erilaisuuteen. Tämä on myöskin kirkon jäsenmäärän kasvustrategian kannalta tärkeää."

Puheenjohtaja päätti keskustelun.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana oli tehty kaksi ponsiesitystä.

Ensin merkittiin päätösehdotus tiedoksi.

Tämän jälkeen äänestettiin ensin valtuutettu Pajusen ponsiesityksestä jonka jälkeen äänestettiin valtuutettu Tervo-Hiltulan ponsiesityksestä.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen:

Ne jotka kannattavat Pajusen ponsiesitystä äänestävät Jaa ja ne jotka eivät kannata äänestävät Ei.

Puheenjohtaja ilmoitti äänestyksen tuloksen: jaa-ääniä 15, ei-ääniä 59, tyhjää 4.

Valtuutettu Pajusen ponsi hylättiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen:

Ne jotka kannattavat Tervo-Hiltulan ponsiesitystä äänestävät Jaa ja ne jotka eivät kannata äänestävät Ei.

Puheenjohtaja ilmoitti äänestyksen tuloksen: jaa-ääniä 50, ei-ääniä 17, tyhjää 12.

Valtuutettu Tervo-Hiltulan ponsi hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 374	14.12.2023
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 17	25.01.2024

Päätös

Merkittiin tiedoksi.
Lisäksi hyväksyttiin valtuutettu Tervo-Hiltulan ponsi.

Yhteinen kirkkoneuvosto 14.12.2023 § 374

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto

- 1) merkitsee tiedoksi Helsingin seurakuntien osallistava moninaisuus -ohjelman tuotokset.
- 2) Yhteinen kirkkoneuvosto lähettää yhteiselle kirkkovaltuustolle tiedoksi Helsingin seurakuntien osallistava moninaisuus -ohjelman tuotokset.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin 13 puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Helsingin seurakunnissa ja yhteisissä palveluissa käynnistettiin vuonna 2021 Sateenkaari-ihmisten yhdenvertaisuutta lisäävä projekti, jonka tarkoituksena oli vahvistaa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluvien henkilöiden yhdenvertaisuutta Helsingin seurakunnissa ja yhteisissä palveluissa. Vuonna 2022 projekti sai nimen Helsingin seurakuntien osallistava moninaisuus -ohjelma (H.O.M.O.). Projektin tuotoksena seurakuntiin ja yhteisiin palveluihin on luotu lähes kaikki seurakunnat kattava sateenkaariyhteyshenkilöverkosto. Tämän lisäksi on valmisteltu toiminta-asiakirja sateenkaari-ihmisten yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi ja edistämiseksi, turvallisemman tilan periaatteet ja yhdenvertaisuusperiaatteet sekä aloitettu työntekijöiden ja luottamushenkilöiden yhdenvertaisuuskoulutus.

Edellä mainitut verkosto, materiaalit ja koulutus on valmisteltu yhteistyössä Helsingin seurakuntayhtymän yhteisten palveluiden ja seurakuntien kanssa niin, että valmisteluun on osallistettu työntekijöitä projektin eri vaiheissa. Koulutuksia on järjestetty 7 suomenkielistä ja tulossa on yksi ruotsinkielinen. Koulutuksiin on osallistunut noin kolmannes henkilöstöstä sekä luottamushenkilöitä, isosia ja rippikoulujen apuohjaajia.

Syksyllä 2022 järjestettiin kaksi tilannehuonetyöpajaa, jossa koottiin jo olemassa olevia hyviä käytänteitä seurakunnista ja yhteisistä palveluista sekä luotiin kriteerit yhdenvertaisuusperiaatteille toiminta-asiakirjan valmistelun pohjaksi. Projektin tuotokset ovat olleet kommentoitavana Howspace-alustalla kahden kuukauden ajan ja tuotoksia on muokattu saadun palautteen pohjalta. Hyviä käytänteitä kootaan jatkossa Sinfoon Helsingin seurakuntien Sateenkaari-sivustolle.

Projektin omistaja on Haagan kirkkoherra Mari Mattsson ja projektipäällikkö on Helsingin seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönkeskus Snellun työntekijä Henna-

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 374	14.12.2023
Yhteinen kirkkovaltuusto	§ 17	25.01.2024

Mari Kettusaari. Ohjausryhmään kuuluvat Stefan Forsén (ysk), Mari Kinnunen (ysk), Eeva Salonen (ysk), Mari Mattsson ja Henna-Mari Kettusaari. Projektiryhmään kuuluvat Eppu Rantala (Malmin srk), Aki Kekkonen (Tuomiokirkkosrk), Tiina Koivulahti (viestintä), Kristiina Vähäkangas (ysk) ja Henna-Mari Kettusaari.

Projektin tuotokset on käsitelty kirkkoherrainkokouksessa 5.12., josta kunkin kirkkoherran on tarkoitus viedä asia päätettäväksi kukin omaan seurakuntaneuvostoonsa.

Projektin tuotosten pohjalta toteutetaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokoulutus sateenkaarikulmalla verkkokoulutuksena. On tarkoitus, että kyseinen koulutus on pakollinen kaikille työntekijöille ja sen voivat käydä myös luottamushenkilöt. Koulutus toteutetaan sekä suomeksi että ruotsiksi.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Mari Mattsson mari.mattsson@evl.fi
Henna-Mari Kettusaari hkettusaari@evl.fi

Jakelu

Mari Mattson

Äänestystiedot

§17: Helsingin seurakuntien osallistava moninaisuus -ohjelma 2021-2023

§17: Helsingin seurakuntien osallistava moninaisuus -ohjelma 2021-2023

Liitteet

- 23 H.O.M.O. toiminta-asiakirja 15.11.2023
- 24 Yhdenvertaisuusperiaatteet Helsinki
- 25 Turvallisemman tilan periaatteet 112023
- 26 Äänestystiedot

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 1, § 2, § 3, § 4, § 15, § 16, § 17**Muutoksenhakukielto****Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevat asiat**

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n tai oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, kirkollisvalitusta tai hallintovalitusta.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua (julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 146 §:n 2 momentin 1 kohta).

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 5, § 6, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 13, § 14**VALITUSOSOITUS****Kirkollisvalitus****Valitusoikeus ja valitusperusteet**

Kirkollisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kirkollisvalituksen saa tehdä myös seurakuntayhtymän jäsenseurakunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Alistettavassa asiassa valituksen saa tehdä myös sillä perusteella, että päätös ei ole tarkoituksenmukainen.

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 8 § 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 25 §:n mukaisen kynnyсарvon. Kansalliset kynnyсарvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveystalvet);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Valitusviranomainen ja valitusaika

Päätökseen voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valitusviranomaisen yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

Postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

Puhelin: 029 564 2000

Fax: 029 564 2079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisenä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin, tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiannointia katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisenä, jollei muuta näytetä.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot

- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 5 luvun 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että sitä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 euroa.